

TE VISKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 45 (2436) 1996 LAPKRITIS-NOVEMBER 5

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA - \$1

Spauda ir lietuviybė

Išėjimoje įvairiais būdais siekiama išlaikyti lietuviybę. Pastarajai nublukus ar ir visai išnykus, kaip vienetas dings ir mūsų lietuviškumas. Buvo jos nariai ir palikuonys vienaip ar kitaip susiliejus su kitataučiais ir nuėjęs savų asmeninių poreikių keliais.

Šiandien dar nėra pakankamai ženklų, kad tai galėtų jau tuoj pat įvykti. Tačiau tikrovė lietuviškosios išėjimo (kaip turbūt ir kitų) nenaudai pastebima: senesnieji išmiršta, jaunuji tik dalis rūpinasi lietuviybė. Visa tai palengva susiklostė per daugelį metų, nors, rodos, visų buvo stengtas tvirtai laikytis ir tęsti, kas pradėta. Klaidinga būtų būtų galvoti, kad tos pastangos buvo bereikšmės. Anaipol – nors tikrovė prieštaraujanči, bet padaryta nemažai, ir jei ne tos pastangos, nūdien nebūtume nė to, kas dar lietuviškoms gijoms suriša ir rišama toliau. Bene viena svarbiųjų gijų ligi šiol buvo savoji spauda. Jai skirtas vaidmuo nėra pasikeitęs, ir ji laikosi pastangomis tautiečių, norinčių skaityti lietuviškai, ir tai apie tokius dalykus, kurie pirmiausia liečia čionykštį lietuvių gyvenimą bei pačią Lietuvą. Jokioje kitoje spaudoje tokių žinių nėra, o jei kas ir užtinkama, tai tik labai menki trupinėliai, kurie lietuvių negali patenkinti. Taigi kas domisi lietuviškuoju gyvenimu, neatskiriama jo dalis yra savoji spauda. Ne paslaptis, kad vis dažniau keliamas klausimas: o kaip ilgai dar laikysis toji mūsų spauda? Atsakymas, atrodo, neturėtų būti sudėtingas: savoji spauda laikysis, kol užteks skaitytojų ir rėmėjų. Dings skaitytojams, nebereikės nei lėšų, nei ji laikraščius rašančiųjų. Todėl mažvydiškas "imkit mane ir skaitykit" darosi aktualus ir šiais moderniais laikais.

Lietuviškai skaitančiųjų skaičiui mažėjant, norint prailginti laikraščio amžių, jau daromi bandymai atskiras laidas spausdinti ne lietuvių kalba. Be to, šalia lietuviškų tekstų kai kur pasirodo tekstai ir gyvenamojo krašto kalba. Kaip kiekviena naujovė, taip ir šioji visuomenės priimama nevienodai. Vyresniųjų tarpe pasigirsta daugiau abejonių, jaunesnieji bandymus motyvuoja pribrendusia būtinybe. Šiuo metu, atrodo, niekas nenorėtų pranašauti ir tarti galutinį žodį. Gyvenimas netrukus parodys, kiek tie naujieji bandymai atneš naudos bendram lietuviškam reikalui, kiek ir kaip ta vis besiplečianti kitakalbė lietuviybė prisidės prie išlikimo ir tautinio testumo išsaugojimo. Praeities patirtis, deja, nepadaeda ta prasme šviesiau žiūrėti į ateitį. Tačiau daroma ir veiklama, ieškoma ir būdama taip, kaip atrodo šiandien reikalinga; matuojama tokiais matais, kokie matuotojams suprantami. Ištikis rimtiems negalavimams išėjimo raštijoje, arba ir saulėlydžiui nuplieskiant visą išėjimo veiklą, vis dėlto įsidėmėtina ir atmintina, kad visos tautos mastu mūsų netektys ir praradimai, kaip skaudūs jie visiems būtų, tėra maža tautos nesėkmė, į kurią dažnai pažiūrima pro padidinamuosius stiklus. Ilgaamžės mūsų kultūros ir raštijos versmės visada bus prieinamos tiems, kurie ieškos ne tik šaknų, bet ir žiedų. Tačiau kol pastarieji dar čia pat ranka pasiekiami, naudokimės. Remkime ir gerbkime savąjį žodį: spaudoje, dainoje, teatro scenoje ir (idealu būtų), kai lietuvis kalbasi su lietuviu, kad išnyktų juokingas požiūris: išėjimoje lietuvių kalba – tai tik senesniųjų kalba. Č.S.

KANADOS IVYKIAI

Piktos unijų jėgos proveržiai

Ontario provincijoje išgarsėjo darbo unijų "Days of Action". Ši renginių lietuviškai reikėtų pavadinti koalicinio darbo unijų protesto dienomis. Jos yra nukreiptos prieš darbdavius, ypač progresyviuosius Ontario konservatorių ir jų premjero M. Harrio vyriausybę. Mat jis Ontario provincinio parlamento rinkimuose 1995 m. birželio 8 d. sulaužė unijų ilgai laukto ir garbinto Ontario NDP socialistų pirmojo premjero Bob Rae politinį nugarkaulį.

Darbo unijų vadai tikėjosi, kad visas ekonomines Ontario provincijos problemas socialistinis NDP premjeras Bob Rae išspręstų padidindamas dolerių rinkon revoliuciją. Deja, tokios politikos rezultatai iš tikrųjų buvo liūdini. Per nepilnus penkerius NDP socialistų valdymo metus premjeras Bob Rae biudžetinių deficitų atnešė Ontario skolą nuo 44 milijonų dolerių padidino iki 98 milijonų.

Tai leido Ontario parlamentui rinkimus laimėjusiam konservatorių premjerui M. Harriui imtis ligi šiol beveik negirdėtos sveiko proto revoliucijos drastiškų valdžios išlaidų sumažinimų. Tokia jo taktika susilaukė ilgai trunkančio Ontario gyventojų pritarimo. Mat ji liudija aiškų provincinio deficito kritimą. Ja betgi nesidžiaugia didžiųjų Ontario darbo unijų va-

dų koalicija. Dėl valdžios lėšų taupymo ir jos sumažėjusios finansinės paramos viešosios tarnybos įmonėms, daugeliui didžiųjų darbo unijų narių teko pasitenkinti menkesniu atlyginimų padidiniu ar net ir laikiniu gauto atlyginimo užšaldymu.

Koalicinio darbo unijų protesto dienomis dabar kaip tik ir siekiama pašalinti valdžios lėšų taupymo atneštus varžtus didžiosioms unijoms. Tos dienos buvo pradėtos rengti mažesniuose Ontario miestuose ir pramonės centruose. Jų metu stengiamasi skliudyti ar net visiškai sustabdyti tokių vietų normalų gyvenimą didžiųjų darbo unijų piktos jėgos proveržiais. Į juos stengiamasi įjungti ir vietines darbo unijas, atsiskandančias eiti darban per kelia pastojusias piketų linijas.

Pagrindinis Ontario darbo unijų piktos jėgos proveržis Toronto teko spalio 25 - 26 d. d. Joms unijų strategai pasirinko penktadienį ir šeštadienį. Iš anksto buvo skelbiama, kad penktadienį Toronte bus viskas sustabdyta – ir darbovietės, ir eismas, viešojo susisiekimo priemonės, o šeštadienį parke prie provincinio Ontario parlamento įvyks ligi šiol to didžiausio Kanados miesto istorijoje dar niekada neregėtos apimties protesto demonstracijos, galėsiančios dar-

(Nukelta į 8-tą psl.)

"Juodojo kaspino", t.y. gedulo diena buvo paminėta Vilniuje 1996 m. rugpjūčio 23 d. Tai diena 1939 m. Ribbentropo-Molotovo sutartimi Lietuva buvo pasmerkta sovietinei okupacijai

Nuotr. V. Sukausko

Lenkijos ambasadorius apie Lietuvos lenkus

Buvęs Lenkijos ambasadorius Lietuvai prof. J. Widacki peikia kraštutinius Vilniaus lenkų veikėjus, susisipietusius laikraštyje "Nasza Gazeta". Juos remia lėšomis Lenkijos senatas, kenkiantis Lietuvos-Lenkijos santykiams

Krokuvos katalikų savaitraštis "Tygodnik Powszechny" 1996 m. rugsėjo 22 d. laidoje išspausdino buv. Lenkijos ambasadoriaus Lietuvai prof. J. Widackio straipsnį: "Kas vado-vauja Lenkijos užsienio politi-kai?"

Pagal Lenkijos konstituciją užsienio politikai turėtų vadovauti prezidentas ir vyriausybė, tačiau tikrovėje jie nėra vieninteliai, kurie tuo užsiima. Savo užsienio politiką turi senatas, senatas ir paskiros politinės partijos. Labiausiai į užsienio politiką kišasi senatas, nors pagal konstituciją jokių įgaliojimų tam neturi. Jis remia lėšomis "Lenkų bendruomenę", kuri palaiko kraštutinius lenkų veikėjus Lietuvoje.

J. Widacki rašo: "Tai pasireiškia politinė ir materialinė parama tiems lenkų mažumoms (Lietuvoje) veikėjams, kurie, būdami jos piliečiai, aiškiai ignoruoja valstybę, siekia lenkų visuomenę laikyti uždarame gete, priešpastato ją valdžiai bei likusiai visuomenės daliai, kursto juose išpūstą pavojaus pajutimą, tramdo bet kokią nepriklausomą iniciatyvą, kovoją prieš 'kolaborantus ir atsimėlius'. Tai jiems turi pavesti neribotą visuomenės valdymą ir jos balsus seimo rinkimuose. Lenkijos-Lietuvos santykių normalizavimas šioms vadovams yra neparankus, todėl kyla klausimas, kas jo spausdinimą finansuoja. Tai bandė sužinoti Lietuvos žiniasklaida, įskaitant ir didžiausią Lietuvos laikraštį 'Lietuvos rytas'. Lietuvos URM netgi pasiuntė Lenkijos ambasada n-tą, kurioje buvo atkreipiamas dėmesys į 'Nasza Gazeta' iš Lenkijos finansavimą, kuris neprisideda prie gerų lenkų-lietuvių santykių plėtotės. Lietuvos laikraštinkai nustatė ir prane-

šė visuomenei, kas konkrečiai iš Lenkijos laikraštį 'Nasza Gazeta' finansuoja, būtent: LR senatas, tarpininkaujant 'Lenkų bendruomenę'. Vėta vis dėlto patikslinti: pastaruoju metu šis laikraštis yra senato finansuojamas, bet tarpininkaujant – dar geriau – valdiško pagalbos lenkams Rytuose fondo. (...)

Niekam nėra paslaptis, kad paskirų lenkų mažumos vadovų pozicija priklauso svarbiausia nuo to, kokią paramą jie gauna iš Lenkijos. Todėl svarbu, kas paskirsto iš Lenkijos gautas žemės ūkio mašinas, vietos mokytojų kursuose ir vasaros stovyklose Lenkijoje, kas turi įtaką į vaiko pasiuntimą studijoms į Lenkiją. (Pvz. praėjusiais metais 'Bendruomenė' atėmė teisę skirstyti stovyklose vietos nepolitinei Mokytojų sąjungai, perleisdama ją labai politinei Lietuvos lenkų sąjungai). Taigi svarbu, kuris vietinių politikų turi pažinčių 'Bendruomenėje' arba senato komisijoje ir tuo būdu prieina prie lėšų bei įtakos jų skirstyme. Taip pat svarbu, kas Varšuvoje yra išskilmingai priimamas ir kam Lenkijos seime koks nors klubas gali suorganizuoti spaudos konferenciją. Pagaliau yra svarbu, ko-kiam vadovui 'Bendruomenė' yra pasirašiusi finansuoti netgi labiausiai absurdišką projektą".

Lenkijos užsienio politikos principus J. Widacki taip apibūdina: "Lenkijos abiejų prezidentų ir kelių eilinių vyriausybių (4 užsienio reikalų ministrų) užsienio politikos tikslai nekinta ir yra suprantami. Lenkija siekia Š. Atlanto bei Europos sąjungos narystės ir nori turėti gerus santykius su visais kaimynais. Pokario Vidurio Europos sienas ji laiko pastoviomis ir neginčijamomis". J.B.

'Nasza Gazeta' laikraštis yra pardavinėjamas žemiau savikainos, todėl kyla klausimas, kas jo spausdinimą finansuoja. Tai bandė sužinoti Lietuvos žiniasklaida, įskaitant ir didžiausią Lietuvos laikraštį 'Lietuvos rytas'. Lietuvos URM netgi pasiuntė Lenkijos ambasada n-tą, kurioje buvo atkreipiamas dėmesys į 'Nasza Gazeta' iš Lenkijos finansavimą, kuris neprisideda prie gerų lenkų-lietuvių santykių plėtotės. Lietuvos laikraštinkai nustatė ir prane-

Savaitė Lietuvoje

Susitikimas Briuselyje

Spalio 30 d. ŠAS (NATO) būstinėje Briuselyje įvyko Lietuvos ir ŠAS oficialiųjų delegacijų trečiasis susitikimas pagal "16+1" formulę, praneša BNS ir ELTA. Lietuvos delegacijai vadovavo užsienio reikalų sekretorius Albinas Januška. ŠAS pareigūnas ambasadorius G. Von Moltke papasakojo apie ŠAS pasirošimą gruodžio mėnesį įvyksiančiam ŠAS narių užsienio reikalų ministerių metiniam susitikimui. Buvo patvirtintas abipusis susidomėjimas testu Lietuvos ir ŠAS dialogą šios sąjungos plėtimosi klausimais, pasikeista nuomonėmis apie Lietuvos dvišalius santykius, regioninį bendradarbiavimą bei ŠAS ir Rusijos santykius.

Lietuvos delegacija pateikė žinias apie krašte vykdomą civilinę demokratinę ginkluotųjų pajėgų kontrolę bei krašto apsaugos pertvarką siekiant suderinti Lietuvos gynybos valdymo sistemą su ŠAS narių standartais. Taip pat buvo apžvelgtas Lietuvos karių patirtis dalyvaujant taikos palaikymo misijose. Delegacijos aptarė teisinius ir politinius užsienio ginkluotųjų pajėgų buvimą Lietuvos teritorijoje klausimus.

Sutartis su Suomija

BNS žiniomis, spalio 29 d. Helsinkyje buvo patvirtinta Lietuvos ir Suomijos sutartis, nustatanti nelegalių migrantų grąžinimo tvarką. Tokios sutartys, būtinos besirengiant beviziam režimui, jau pasirašytos su Slovėnija ir Ukraina, o trishalis dokumentas - su Latvija ir Estija. Užsienio reikalų ministerių žinovų derybos šiuo klausimu trukus daugiau kaip metus, buvo sudaryta žinybinė nusikaltimų išankstinės apsaugos sutartis tarp vidaus reikalų ministerijų. Lietuvos delegacijai vadovavo Teisės ir tarptautinių sutarčių departamento direktorius D. Jurgelevičius.

Ligšiol daugiau kaip 20 valstybių priima Lietuvos piliečius be vizų, o dar dešimt sutarčių galioja diplomatinis, tarnybinių ir specialiųjų pasų turintiems. Į Lietuvą be vizų gali atvykti 32 užsienio valstybių piliečiai.

ELTA skelbia, kad Suomijos vyriausybė skyrė 200,000 dolerių valdymo reformų Lietuvoje programai paruošti bei įgyvendinti. Projektą administruos JT plėtojimo programos atstovai Lietuvoje. Dalis lėšų bus skiriama valstybės tarnautojų tobulinimosi centrui, įsteigiamam 1993 m. Jame kasmet įvairius kursus baigia arti 1500 tarnautojų.

UR ministeris Liuksemburge

Spalio 30 d. Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylas dalyvavo Liuksemburge surengtame Europos sąjungos

narių ir nepilnateisių valstybių URM susitikime. Europos komisijos komisaras H. van den Brouk apžvelgė nepilnateisių narių politinę bei ekonominę pažangą. P. Gylas savo pranešime gvildeno "struktūrinio dialogo, regioninio bendradarbiavimo bei PHARE programos klausimus".

Su Latvijos ir Estijos atstovais jis pasirašė bendrą laišką ES pirmininkaujančios Airijos UR ministeriui R. Springs, prašant paspartinti Europos sutarties patvirtinimą valstybėse, kurios to dar nėra padariusios. Susitikime su Slovakijos URM kalbėjosi apie Laisvosios prekybos sutartį, kuri gali būti pasirašyta dar šiais metais.

Nauja Lenkijos ambasadorė

BNS skelbia, kad spalio 29 d. naujoji Lenkijos ambasadorė Lietuvoje Eufemia Teichmann įteikė savo skiriamuosius raštus prezidentui Algirdui Brazauskui. Ji parsiėškė pasitenkinimą Lietuvos ir Lenkijos politiniais santykiais, pažymėdama, kad atėjo laikas juos įgyvendinti konkrečia veikla, reikia savitarpio pasitikėjimo ir supratimo klimata gerinti skatinant jaunių draugystę, bendradarbiavimą kultūros, mokslo ir švietimo srityse. Jos teigimu svarbu užtikrinti Europos standartus atitinkančias sąlygas lietuviams Lenkijoje bei lenkams Lietuvoje.

Vyriausybė skolinga savivaldybėms

Lietuvos vyriausybė per devynis mėnesius savivaldybėms davė tik 68% biudžetę numatytų mokestinių pajamų, praneša ELTA spalio 28 d. Savivaldybių deficitas - apie 150 milijonų litų - atsirado vyriausybės priėmus nutarimą dėl minimalaus darbo užmokesčio didinimo. Savivaldybės pritrūko lėšų stengiantis įgyvendinti šį nutarimą. Biudžetinės sandaros įstatyme numatyta, kad lėšų trūkumas turi būti kompensuojamas iš valstybės biudžeto, tačiau šios lėšos savivaldybėms dar nepaskirtos. Savivaldybių sąjungos taryba kreipėsi į seimą ir vyriausybę nedelsiant spręsti šį klausimą.

Dar skolų negrąžins

Lietuvos žemės ūkio ministeris Vytautas Eišnoris kreipėsi į vyriausybę prašydamas atidėti žemės ūkio produkcijos supirkimo įmonėms suteiktų 55.4 milijonų litų paskolų grąžinimą. Daugeliui ūkininkų ir žemės ūkio bendrovių neturint lėšų degalams ir sėkloms susipirkti, paskolų nepajėgiama grąžinti nustatytu laiku. Vyriausybė sutiko vieneriems metams atidėti jų grąžinimą, visiškai atsiskaitymas turės įvykti iki 1998 m. pabaigos. Paskolos pradėtos teikti 1992 m. už 10% palūkanų. RSJ

Šiame numeryje

Spauda ir lietuviybė

Tautos mastu šių dienų netektys – tik maža nesėkmų dalis

Lenkijos ambasadorius apie Lietuvos lenkus

Lenkų veikėjai stengiasi savo žmones laikyti uždarame gete

Lietuvos mokykla ir kariuomenė

Pradėtas svarbus karinio ugdymo darbas mokyklose

Lietuvos seimas vokiečių akimis

Lietuva bus pirmoji, pašalinusi iš valdžios ekskomunistus

Ryškūs praieities pėdsakai

Ekonomisto J. Varanavičiaus gyvenimas ir veikla

Poezijos rudenėlis Jurbarkė

Numojė ranka į "pavasarių", surengė šviesų rudenėlį

Jaunimo išvyka Lenkijon

Prie šventovės puikiai skambėjo lietuviškos ir lotyniškos giesmės

Naujos rašytojo Kairio knygos

Suciliuotos jėdomos mintys, dažnam gal nesuprantamos?

Birutės laiškas Juditai

"Žemynos vainikų" autorę paglostytų ir pats Homeras

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Paveiniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją.
Skelbimai nuostatomis nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatomis. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reikią redakcijos nuomone.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Susitikimas su mokiniais

Pradinėje Vilniaus mokykloje, kurios širdis - mokytoja

KUN. K. J. AMBRASAS, SJ.
Montrealis

Iš penktosios Vilniaus pradinės mokyklos paskambino mokyto. Vitalija Mačiulytė ir pakvietė susitikti su mokyklos mokinukais. Kur čia nesutiks! Būtinai reikia pamatyti tuos miltus vaikus.

Išlipęs iš autobuso, kurio sustojimą taip tiksliai telefonu buvo nurodžiusi mokytoja, neapėjau apsidairyti kur čia yra toji Vilniaus V pradinė mokykla, o jau du laibi balseliai mane paskveikino ir paklausė ar tik aš neieškas mokyklos. Pasirodo, tie pasiuntiniai pasiūst mokytojos, kad mane pasitiktų ir nuo pat stotelės palydėtų ligi mokyklos. Netrukus tyliais žingsniais prie mūsų būrelio prisitartinio besišypsanti mokytoja ir tarė: "Esm mokytoja Vitalija Mačiulytė, toji pati, kur su jumis kalbėjosi ir tarėsi telefonu".

Netrukus gal dvidešimt vaikų subėgę į klasę ir mes, išsitiesę Šv. Žemės žemėlapi, pasidėję kelis albumus ir nuotraukų, pradėjome šneketis apie tą kraštą, kur gimė, gyveno ir mirė mūsų išganytojas su savo Motina Mergele Marija. Retas kartas, kad man pasitaikytų tokia atidi, paklusni ir dėkinga auditorija. Kaip tie vaikai klausosi, kaip jie seka kiekvieną judesį, gauda kiekvieną žodį ir patys be jokio varžymosi klausia. Pasakodamas apie Šventosios Žemės takus ir kelius, apie jos nuostabius praeities gyventojus, papročius ir tradicijas, apie Kristaus ir Marijos gyvenimą, nenuleidau akių, stebėdamas aplinką, ypač apie vaikus nuolat siuvančią ir tarsi daugiavaikės šeimos motiną apie tuos trečiuosius tupinėjantį mokytoja Vitaliją. Žiūrėk, čia ji vienas tik nežymiu galvos mostu parodo, kad nereikia taip smarkiai ant suolo užsikvempiti, kitą, vos tik ranką krustelėjus, nuramina, kad nešibždėtų kaimynui į ausį. Ji viską daro labai atsargiai, švelniai ir jautriai, kad vaikai net nediršta priešintis. Trečiam užtenka vieno žvilgsnio ir tas ar toji jau žino, ko iš jo ar jos mokytoja nori. Atrodė, kad mokytoja ne tik pažįsta kiekvieną savo klasės vaiką, bet ir nuolatinio dėmesiu, net balso nepakeldama, gali savo auklėtiniais tarsi muzikantas pianino klavišais groti ir išgauti tokią natą, tokią melodiją, nuotaiką, kokios viena ar kita akimirka reikia bendram klasės gyvenimo ritmui.

Atsiveikinant, kai vaikams ant atvirukų kiekvienam užrašiau po sakinį, linkėjimą ar sveikinimą, mokytoja tyliai paprašė, kad šių vaikų ir toliau neužmirščiau. Išties mūsų draugystė su taja Vilniaus V pradinės mokyklos klase nenutrūko, kolei jie baigė šią mokyklą ir pabiro pažiūrėti į Vilniaus gimnazijas, o daugiausia į ką tik atidarytą jėzuitų gimnaziją. Kai mokytojos Vitalijos paskaitintas pasikviečiau visus vaikus į Šv. Kazimie-

ro šventovę, kur mums vargonais pagrojo viena vilnietė muzikė, papasakojau apie šventovės įsikūrimo ir skausmingus jos praeities kelius iki šios dienos. Vaikai per šv. Mišias ne tik atidžiai ir nuoširdžiai meldėsi, bet ir visi kartu aplankėme Aušros Vartus ir sukalbėjome už visų tėvelius, mokytojus, Lietuvą ne vieną malda.

Mokytoja Vitalija taip moko vaikus suorganizuoti, kad jų visa klasė ne tik man atsiuntė ne vieną laišką su savo kurtais piešiniais, sveikinimais, atvirukais, bet ir nusiuntė padėkos laišką Šv. Tėvui, kad aplankė mūsų kraštą.

Šios klasės mokiniai, vadovaujami mokytojos Vitalijos, suorganizavo lėlių grupę, tautinius šokus, skaitovų konkursą, aplankė Rygą ir nemaža Lietuvos miestų ir įjymių vietų. Jie suspėjo ne tik daug kur pavažinėti, bet ir po Vilniaus apylinkes pakeliauti, tautinius drabužius išgyti ir daugysk pakoncetuoti.

Reikia stebėtis, ką gali padaryti iš mažų gera nuosirdi ir darbšti mokytoja, kuri gyvena mažučiam viename studentiškam kambarėlyje su senu motina ir čia dar išsitenka jos vyras Algis, su kuriuo jėdu, galą su galu vos sudurdami, nulikė kiekvienas po savo darbų, taip sunkiai statosi namelį, kad turėtų savo kampą. Atrodo, mokytoja Vitalija Mačiulytė-Pelkauskienė visiškai neturi nei savo rūpesčių, nei skausmų, nei vargo. Ji, regis, niekad nesiskundžia, nedejuoja, tik kantriai diena iš dienos šypsosi savo auklėjamiems vaikams, kiek išmąnydama padeda savo senutei motinai...

Pradinės penktosios Vilniaus mokyklos mokiniai po koncerto tėvams
Nuotr. V. Mačiulytės

PADĖKA AŲA FELIKSAS GURKLYS

iškeliavo amžinybėn 1996 m. spalio 1 d. Tillsonburg, Ont.

Nuosirdžiai dėkojame kun. kleb. L. Kemėšui už velionies lankymą ligoninėje, už maldas laidotuvių koplyčioje, atnašautas Mišias ir apeigas kapinėse. Didelė padėka parapijos chorui ir vargonininkei B. Vytienai už giesmes šventovėje, KLB Delhi-Tillsonburg apylinkės pirm. T. Pargauskienei ir KLKM Delhi skyriaus pirm. B. Vytienai už tartus atsiveikinimo žodžius laidotuvių namuose. Ačiū už gėles, užprašytas Mišias, aukas Tillsonburg'o ligoninei ir kitiems fondams. Su nuosirdžia padėka jums visiems, gausiai dalyvavusiems laidotuvių koplyčioje, šventovėje ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą.

Liūdinčios –

žmona Liucija, dukra Julija ir šeima

Lietuvos mokykla ir kariuomenė

Lietuvos mokyklose dabar – sudėtingas laikotarpis. Universaliai švietimo reformos nuostatos sunkiai, bet tvirtai įauga į mokyklų bendruomenės gyvenimą. Karinio ugdymo požiūriu gyvenimas mokykloje labai reikšmingas moksleiviams.

Vaikinai, daugiausia iš kaimo, paimami kariuomenėn. Pagal išgalėjusį paprotį nemažai jaunuolių stengiasi atsikratyti karinės prievolės. Vieni apsimeita nesveikais, kiti "išsiperka". Retas kuris nusimano, kam yra reikalinga kariuomenė, tarnyboje, kas yra karys, kas yra toji Tėvynė, kam ją reikia mylėti ir ginti. Iš visuomenės dažnai jie atsineša į kariuomenę daug įvairių blogų įpročių.

Reikia daug energijos kovai su tais neigiamais reiškiniais, atsineštais iš visuomenės, reikia takto, tolerancijos ir priemonių blogai valiai palaužti! Svarbu ir tai, kad reikia ne vien išrauti iš jaunuolių tai, kas yra bloga, bet ir duoti vietą to teigiamų tautos ir kariuomenės vertybių. Bet to negalima pasiekti per vienerius tarnybos metus. Tai gali būti tik ilgų darbo metų, sistingo dorinio ir pilietinio ugdymo šeimoje ir mokykloje vaisius. Per trumpą tikrosios karo tarnybos laiką sėkmingai galima tik išmokyti, bet ne išauklėti. Be ypatingų pavyzdžių aišku, kad būtų gerai, kad į tikrąją karo tarnybą jaunuoliai ateitų ne vien su įgimtomis vertybėmis, bet jau dvasiškai ir fiziškai išauklėti, įgiję pirmųjų karybos pagrindų civiliam gyvenime.

Todėl kariuomenės vadovybė kreipia ypatingą dėmesį į jaunimo pilietinį ir karinį ugdymą mokykloje. Kas per mokyklos laikotarpį mokykloje moksleiviams įkvėpta, įskiepyta, tas jame pasiliks ilgai, dažniausiai visa jo gyvenimą.

Moksleivių ir studentų dorinis bei pilietinis ugdymas yra ne vien tik mokyklos reikalas. Tai visos visuomenės ir valstybės reikalas! Ne paslaptis, kad dalis jaunuolių, baigusių bendrojo lavinimo ir profesines technikas mokyklas, dažnai neturi supratimo apie paprasčiausias elgesio visuomenėje taisykles, neturi gairių, neturi pradų, stiprinančių jų dvasią. Jie ieško, blaškosi, o visuomenėje jaučiasi nesaugiai. Mokyklose moksleiviai daugiausia savo laiko skiria žinių "kalimui", o ne doriniam ir pilietiniam ugdymui. Pats gyvenimas reikalauja glaudesnio kariuomenės ir mokyklų bendradarbiavimo. Geri ir pasižėntę pedagogai kartu su karininkais galėtų daug nuveikti, jei tik mokyklose būtų dirbama šia kryptimi.

Deja, LR Švietimo įstatymas formaliai draudžia karininkams dirbti mokyklose karinio ugdymo darbą, vadovauti būreliams ir fakultatyvams, nes minėtame įstatyme konstatuojama: "Karinis parengimas bendrojo lavinimo ir profesinės technikos mokyklose draudžiamas".

Kariuomenės vadovybė yra susirūpinusi bendru jaunuolių ugdymu ir parengimu mokyklose. Kariuomenė gauna jaunuolius tokius, kokius visuomenė (šeima ir mokykla) geba parengti.

Tik bendromis pastangomis kartu su švietimo ir mokslo įstaigomis, tėvais, visuomeninėmis jaunimo organizacijomis mes galėsime pasiekti tikslą: išugdyti gerus ir tvirtus karius bei darbdarbius, savo kraštą mylinčius piliečius. Gero kario vertybės yra gero piliečio vertybės.

Džiugu, kad į talką švietimo darbuotojams ir karius įsitraukia bendraminčių, suprantančių bei remiančių mokyklų ir kariuomenės ryšių stiprinimą. Tai krašto apsaugos bičiulių klubas, švietimo tarybos nariai, Lietuvos šaulių sąjunga, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos nariai, žinomi šalyje mokslo, kultūros ir visuomenės atstovai. Tai mus labai džiugina ir teikia vilties atečiai!

Lietuvos kariuomenė, kaip tautiškumo ir patriotiškumo mokykla, daro didelį poveikį jauno piliečio sąmonei. Pradėtas svarbus ir platus jaunimo karinio ugdymo darbas tiek mokyklose, tiek ir pačioje visuomenėje. Prie kariuomenės vadovybės dirba komisija, susidedanti iš karininkų, pedagogų, mokslininkų ir visuomenės atstovų. Ji parengė jaunimo karinio ugdymo visuomenėje planą bei priemonių programą praktiškai ją įgyvendinti. Šią vasarą įvyko svarstybos "Jaunimas ir pilietinė visuomenė". Jame buvo priimta kariuomenės vadovybės projektui dėl jaunimo pilietinio ir karinio ugdymo. Priimtoje rezoliucijoje siūloma iš LR švietimo įstatymo išbraukti sakinį: "Karinis parengimas bendrojo lavinimo mokyklose draudžiamas".

Dalis mokyklų vadovų į karinį ugdymą žiūri pro pirštus arba skeptiškai, kaltindami Lietuvos kariuomenę mokyklų militarizavimu. Mokykla, kaip ir visa visuomenė, išgyvena dvasinių vertybių krizę. Kai kurie sovietinės ideologijos prisiskę pedagogai diegia jaunajai kartai nepilnavertiškumo kompleksą, tvirtina, kad Lietuva yra labai maža ir silpna šalis, kad lietuviai yra bailūs ir pavydūs, kad Lietuvai nereikia gintis ir t.t. Kartu pradėję sunkų darbą jaunimo tarpe turime kantriai, konstruktyviai dirbti ir toliau. Pagal jaunimo karinio ugdymo programą nesiūloma įvesti privalomą karinį parengimą mokyklose. Siūloma į bendrojo lavinimo mokyklų mokymo programas (istorija, geografia, pilietinis ugdymas, kūno kultūra) papildomai įtraukti karinio ugdymo (Lietuvos kariuomenės istorija, valstybės saugumas bei gynybas, karinė topografija, rikiuotės pagrindai) temas.

Moksleivių karinis ir patriotinis ugdymas yra sudedamoji pilietinio ugdymo dalis. Pilietiniam ugdymui reformuotoje Lietuvos mokykloje turi būti skirti visi dėstomi dalykai. Ypač reikšmę čia turi visas mokyklos klimatas: santykiai tarp mokytojų ir moksleivių, jų glaudus bendradarbiavimas su kariais. Karinis ugdymas mokykloje nėra siauras dalykas, tai daug platesnė sąvoka, apimanti atitinkamą mokinio būdo formavimą, valios lavinimą, savigarbos, ryžtingumo ir pasiaukojimo išsiugdymą. Šį darbą turi atlikti ne vien tik karininkai, bet ir visi mokytojai. Kiekvienas jų, dėstydamas savo dalyką, privalo kreipti mokinių jausmus ir mąstymą viena linkme – kai Tėvynė pašauks, būti geru kariu ir piliečiu ir mokėti ginti didžiausią savo turtą – laisvę ir nepriklausomybę.

Kita jaunimo karinio ugdymo forma yra savanoriškumo principu mokyklose organizuojami būreliai ir fakultatyvai berniukams, karinės-sportinės moksleivių stovyklos.

Tik 1996 m. vasarą Lietuvos veikė apie dešimt karinių-sportinių stovyklų. Jas organizavo Lietuvos kariuomenės vadovybė. Pagal moksleivių karinio ugdymo užklasinio darbo ir darbo su nesimokančiu jaunimu programą tokio tipo stovyklose išėjosi ir sportavo, karinių žinių įgijo daugiau kaip 150 moksleivių. Kaip rodo patirtis, karinėse-sportinėse stovyklose berniukai geriau ir greičiau išsiugdo jėgą, ištermę, užsigrūdina ir turiningai praleidžia atostogas. Tokios stovyklos padeda ugdyti drausmę, tvarkingumą, iniciatyvą, moko orientuotis vietovėje.

Ši veiklos forma bus tobulinama ir plečiama. Kita jaunimo karinio ugdymo kryptis yra įdiegti besimokančiam jaunimui tas vertybes, kurių vėliau jau sunku arba net ir visai negalima bus įdiegti. Tai sveiko gyvenimo būdas ir kūno kultūra, du glaudžiausiai susiję dalykai, vienas be kito beveik neįmanomi. Sveikais ir fiziškai išlavintas žmogus yra energingesnis, griežtesnis, stipresnis, pastovesnis, patvaresnis, tvirtesnės valios ir stipresnis dvasiškai. Deja, vėl reikia apgalvoti, kad bendrojo lavinimo mokyklose yra perpus sumažintas kūno kultūrai skirtų valandų skaičius!

Nors ir pasigirsta balsų iš Švietimo ir mokslo ministerijos pareigūnų, kad karinis jaunimo ugdymas mokyklose "prieštarauja demokratinei raidai", pirmieji praktiniai žingsniai buvo žengti. Būtų tikslinga prie Švietimo ir mokslo ministerijos Pilietinio ugdymo ekspertų komisijos suburti karinio ugdymo darbo grupę, į kurią įeitų ministerijos Papildomojo ugdymo, Bendrojo ugdymo (kūno kultūra) skyrių, kariuomenės bei jaunimo organizacijų atstovai. Tai leistų kartu dirbti ir koordinuoti šį svarbų darbą.

Dalis visuomenės turi susidariusi klaidingą požiūrį į tarnybą Lietuvos kariuomenėje. Mūsų tikslas yra pakeisti tokią nuomonę. Vis daugiau kreipiamas dėmesio į kariuomenės ir visuomenės ryšių stiprinimą. Kariuomenėje jau suprata, kad jos kovinė parengtis priklauso nuo kario dvasinio pasirėngimo. Ši sąvoka apima ištikimybę, sąžiningumą, iniciatyvą, entuziazmą, pasididžiavimą ir pasitenkinimą.

Savo vertės pajautimas, visiška dvasinė laisvė yra pagrindas, ant kurio kuriamos kitos tautosios žmogaus vertybės. Savęs, savo tautos gerbimas ir nenusižeminimas prieš svetimuosius – tai turi būti jaunimo karinio ugdymo pagrindinis motyvas ir prasmė.

Ltn. A. Alonderis,
Lietuvos kariuomenės vadovybės
Švietimo ir informacijos
skyriaus viršininkas

Vilniuje prie televizijos bokšto ši koplytėlė pastatyta Sausio 13-tosios aukoms pagerbti
Nuotr. K. Ballūnaitės

AŲA

STASĖ VYDRAITYTĖ-VALIENĖ,

gimusi 1912 m. lapkričio 9 d., mirė 1996 m. spalio 18 d. White Rock, B.C. Jos vyrui FELIKSUI, podukrai BIRUTEI nuosirdžiausią užuojautą reiškia ir kartu liūdi –

Britų Kolumbijos medžiotų ir
meškeriotų klubas "Bebras"

PADĖKA

AŲA

HENRIKAS SAKALAUSKAS

mirė 1996 m. spalio 5 d.

Dėkojame Tėvams pranciškonams už maldas, gedulingas Mišias ir apeigas kapinėse.

Nuosirdi padėka draugams apsilankiusiems laidotuvių namuose ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą. Ypač dėkojame M. Račiui, gražiais žodžiais prisiminusį savo draugą ir visiems užpirkusiems Mišias: I. V. Biskiams, V. Gudačiui, A. Lemežys, S. A. Medeliams, V. P. Melnykams, T. B. Stanuliams, K. Šimbeliui ir I. Urbonui.

Dėkojame B. Stanulienei už pusryčių paruošimą. Visiems už pagalbą sunkią netekties valandą.

Liūdentys – sesuo, broliai ir artimieji

Laidotuvės Lietuvos partizanų a.a. JUOZO MARČILIONIO ir ŽVALGO (pavardė nežinoma) Seirijuose. Viršuje – pašarvoti palaikai Kultūros namuose, žemiau – pastatytas paminklas partizanams kapinėse. Kalba buvęs partizanas VINCAS JUŠKEVIČIUS 1996.VII.23

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvius Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

LAISVOJE TĖVYNĖJE

DLK GEDIMINO MONETA

Rugpjūčio 19 d. apyvarton buvo paleista proginė 50 litų sidabrinė moneta, susieta su jam skirtu paminklo atidengimu Vilniuje. Monetos parametrai sudaro: sidabras 925, skersmuo – 34 mm, masė – 23,3 g. Didžiajam Lietuvos kunigaikščiui Gediminui paruoštos monetos autorius yra Antanas Žukauskas, Gedimina atkūręs pagal skulptoriaus Vytauto Kašubos medalį. Gedimino galvą monetoje supa įrašas "GEDIMINAS DIDYSIS LIETUVOS KUNIGAİKŠTIS", su juo susieta data 1316-1341. Monetos briaunoje yra užrašas "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

PAMINKLAS PAULIONIUI

Preiloeje pastatyta ir atidengta dekoratyvinė dail. J. Narušio skulptūra, skirta iškviotajam Gintarui Paulioniui, prieš porą metų nedidele valtele nuirklavusiam į Daniją ir Švediją, bet žuvusiam grįžtant namo. Dekoratyvinė skulptūra stovi toje vietoje, kur Baltijos bangos išmetė nuskendusio G. Paulionio kūną.

AKINIAI IŠ ŠVEDIJOS

Šiaulių labdaros centrui švedas Peteris Kreistrupas atvežė brangią dovaną – pusantro tūkstančio akinų. Šio krovinio vertė – 90.000 litų. Akinius atsiųsti buvo pažadėjęs Kristianstado burmistras, šią vasarą lankęs Šiaulių labdaros centre. Iš Švedijos gauti akiniai bus surūšiuoti. Tada jie bus atiduodami šiauliečiams pagal neapmokamus receptus Šiaulių labdaros centro vaistinėje.

VOKIŠKA SKAITYKLA KAUNE

Vokiškų leidinių skaityklą Kauno apskrityje viešojoje bibliotekoje atidarė naujasis Vokietijos ambasadorius Vilniuje U. Rosengartenas. Ši skaitykla pavadinta Tilžėje gimusio ir Berlyne mirusio vokiečių poeto ir rašytojo Johanes Bobrowskio (1917-1965) vardu. Lietuvai yra skirtas 1965 m. prieš pat mirtį parašytas jo romanas "Lietuviški fortepijonai". Mat vaikystę jam teko praleisti Klaipėdos krašte. Šiame romane vaizduojami Klaipėdos krašto lietuvių ir vokiečių santykiai šiame krašte, lietuviškosios dviasios atstovų pasirinkus K. Donelaitį. J. Bobrowskio vokiškų leidinių skaitykla Kaune turi beveik keturis tūkstančius knygų, 28 pavadinimų laikraščius bei žurnalus, 170 vaizduojančių ir 300 garso įrašų. Ši skaitykla taip pat parūpina naujausią informaciją apie Vokietijos ekonomiką, istoriją, geografiją, kultūrą, literatūrą, mokslą, politiką ir socialinę raidą. Skaitykloje

yra ir daug metodinės literatūros vokiečių kalba mokytis. Tokių skaityklų steigimą užsienyje finansškai remia Vokietijos vyriausybė. Kaune atidaryta J. Bobrowskio skaitykla įsteigta pagal susitarimą su Goethės institutu, įsipareigojusi remti ir jos veiklą.

PARTIJOS IR KANDIDATAI

Į Lietuvos seimo rinkimus įsijungė dvidešimt septynios politinės partijos ir organizacijos, o kandidatų į šimtas keturiasdešimt vieną kėdę seime yra 1351: vyrų – 1.072, moterų – 279. Tautybėmis jų grupę sudarė: lietuviai – 1.239, lenkai ir rusai – po 45, gudai – 6, totoriai ir ukrainiečiai – po 4, žydai – 3, armėnai – 2, čigonai, graikai ir latviai – po vieną. Bendras kandidatų vyrų amžiaus vidurkis – 47,9 metų, kandidatų moterų – 48,5. Amžiumi seniausias buvo deimantinė sukaktį atšventęs K. Ėringis, jauniausi – dvidešimt penkmečiai K. Petrikas ir V. Verbieckas, gimę 1971 m. spalio 8 d. Politinių partijų sąrašas buvo įtrauktas: 1. Respublikonų partija, 2. Lietuvos liberalų sąjunga, 3. Lietuvos centro sąjunga, 4. Lietuvos rusų sąjunga, 5. Krikščionių demokratų sąjunga, 6. Lietuvos socialistų partija, 7. Lietuvos laisvės sąjunga, 8. Lietuvos valstiečių partija, 9. Lietuvos lenkų rinkimų akcija, 10. Lietuvos socialdemokratų partija, 11. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, 12. Lietuvių nacionalinė partija "Jaunoji Lietuva", 13. Lietuvos laisvės lyga, 14. Lietuvos gyvenimo logikos partija, 15. Lietuvos darbo demokratinė partija, 16. Lietuvos tautininkų sąjunga, 17. Lietuvos demokratų partija, 18. Lietuvos tautinių mažumų aljansas, 19. Lietuvos moterų partija, 20. Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai), 21. Lietuvos socialinio teisingumo sąjunga, 22. Lietuvos krikščionių demokratų partija, 23. Lietuvos liaudies partija, 24. Lietuvos ūkio partija, 25. Tautos pažangos partija, 26. Nepartinių judėjimas "Rinkimai-96", 27. Nepriklausomybės partija. Juokaujant būtų galima pasakyti, kad dar trūksta nebet Lietuvos silpnapročių partijos, bet jų turbūt pakanka kitose dvidešimt septyniuose partijose.

APIPLĖŠTA ARKIKATEDRA

Spalio pradžioje Kauno arkikatedrą baziliką aplankė naktiniai svečiai. Spėjama, kad vagis ar vagys po vakarinių pamaldų pasislėpė neužrakintoje arkikatedros spintoje. Jadvyga Karaliūnienė spalio 11 d. "Lietuvos rytu" rašo: "Naktį ilgaperšiai išdaužė stiklą po švenčiausiosios Marijos paveikslu, kur buvo sukabintos votos. Tai įvairios sidabrinės bei auksinės širdelės, gintaro bei kitokie brangūs karoliai, S. Dariaus ir S. Girėno 'Lituanicos' modelis. Visas šias brangenybes bažnyčiai paaukojo žmonės – keliais eję aplink altorių, prašę Auksčiausiojo sveikatos. Naktį budėjęs sargas vagių nepastebėjo, o gal tiesiog pabijojo jiems pasirodyti. Vagys paliko vertingą Švč. Marijos su kūdikiu paveikslą, kuris buvo pagrobtas 1975 m. Tada vagis jį išplovė ir išsinešė, tačiau buvo pagautas. Naktiniai svečiai iš bažnyčios išlipę pro langą: užlipę ant klausyklos, jie atlenkė grotų metalą ir išėmė kelis stiklus. Tai ne pirmą vagystę Arkikatedroje Bazilikoje. Prieš kelis mėnesius vagys iš zakristijos išsinešė knygą, prieš tai buvo pavogta aukų dėžutė su pinigais..."

V.Kst.

Hamiltono lietuvių teatro "Aukuras" trijų kartų aktoriai: MARIJA KALVAITIENĖ, jos sūnus KĘSTUTIS ir vaikai KENETH. Visi trys dalyvavo XXXIV-tųjų Kanados lietuvių dienų literatūros vakaro programoje spalio 11 d.

Ottawa, Ontario

KUN. DR. V. SKILANDŽIŪNAS, mūsų kapelionas, lankėsi liepos mėn. pradžioje Lietuvoje. Apisitojo pas savo sesers sūnų Vilniaus universiteto prof. dr. Vyta. Pranulį, kuris su savo broliu muziku Leonu, Vilniaus katedros didžiojo choro dirigentu, padėjo jam aplankyti visus norimus asmenis ir įdomesnes vietas. Ypatingai malonus susitikimas buvo su mons. Vyta. Kazlauskų, "Vaiko tėviškės namų" steigėju, su kuriuo buvo kartu įsventinti kunigais Vilkaviškio katedroje 1944 m. Nemažiau įdomus pasimatymas buvo su savo giminaičiu kun. Gvidonu Pušiniu, Lukšiu par. klebonu, su klebonu T. Vallianu Kazlū Rūdoje, su "Caritas" žurnalo redakcija Kaune, su kun. Jonu Griščiūnu, OP, vienuolių dominikonų vyresnioju, Vilniuje ir sesele Loreta, Terese (gyd. Paulavičiūtė), kuri irgi gyvena Vilniuje. Ji daug darbuos ir kentėjo kartu su a.a. kun. J. Zdebskiu rusų okupacijos laikais. Šiuo metu ji negali vaikščioti, bet, sėdėdama kėdėje su ratukais labai energingai rūpinasi knygų išleidimu apie a.a. kun. J. Zdebskį, kaip vieną iškilusių kovotojų dėl Dievo meilės ir žmogaus bei tautos laisvės.

Grįžęs iš Lietuvos, kun. Viktoras buvo pakviestas kalbėti per radiją "Amerikos balsas" į Lietuvą apie savo darbą su kalbiniais. Beveik tuo pačiu metu jis gavo pranešimą iš KNIGHTS OF COLUMBUS organizacijos, kad jam yra suteikiama: FOURTH DEGREE HONORARY LIFE MEMBERSHIP AWARD. Iškilmingas pagerbimas įvyks pavasarį.

KAN. BRONISLOVAS ANTANAITIS iš Lietuvos lankėsi š.m. rugpjūčio mėn. pradžioje pas p.p. Pleckaičius. P. Pleckaitienė yra kaunaininko sesuo. Jis aplankė ir mūsų kapelioną dominikonų vienuolyn, kur keletą dienų conclebravo šv. Mišias su kunigais vienuoliais. Iš Otavos jis nuvyko į Čikagą aplankyti savo giminių ir grįžo į Lietuvą, kur darbuojasi Kauno kunigų seminarijoje.

Calgary, Alberta

ALBERTO STASIULIO VIENKIEMYJE rugsėjo 29 d. įvyko gegužinė. Oras buvo nepalankus: apsiniaukęs, retkarčiais lynoj. Vistiek susirinko gražūs būrelis tautiečių, kurių dauguma viduje dalinosi įspūdžiais, kiti diskutavo apie ateinančius rinkimus Lietuvoje. Jaunimas nepabigo oro ir, vadovaujant Alberto Stasiulio, žaidė tinklinį ar kitus lauko žaidimus. Kai kurie žaidė šachmatais. Po užkandžių svečiai

GERIAUSIOS DOVANOS!!!

Lietuvos krepšinio komandos suvenyrai, pagaminti su leidimu (license)

Sportiniai marškiniai (T-shirts)

LITHUANIA 96, bronzos medalistai, trispalviai (tie dyed) su skeletu: XXL, XL, L, M - \$30 (JAV); balti: XXL, XL, L, M - \$25 (JAV).

LITHUANIA 96, su komandos emblema, margi (tie dyed): XXL, XL, L, M - \$25 (JAV); juodi, balti: XXL, XL, L, M - \$20 (JAV).

LITHUANIA 96 su siuvinėta (embroidered) emblema, juodi: XXL, XL, L, M - \$30 (JAV) (XXL pridėti \$3).

LITHUANIA 96 KEPURĖS (baseball caps) su emblema, juodos - \$20 (JAV)

OLIMPINIAI ŽENKLIUKAI (cloisonne gold tone pins) - \$10 (JAV)

KREPŠINIO KAMUOLYS, trispalvis su komandos emblema, pasirašytas Šarūno Marčiulionio ir Arvydo Sabonio - \$25 (JAV)

LITHUANIA 96 LIPINUKAI (bumper stickers) - \$3.50 (JAV).

Persiuntimas \$10 (JAV).

Užsakymus su čekiu ar pašto perlaida (JAV dol.) siųsti: RBBC/ R. B. Butkus, 60 East 212 Street, Euclid, OH 44123-1061 USA.

Tel. 1 (216) 732-8250

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

Telefonas.....

pradėjo traukti savo kelias.

"CALGARY SUN" DIENRAŠTYJE didelėmis raidėmis pasirodė užrašas COURTING A DREAM. Tony Vyšniauskas has a dream". Mat CEO of Hyprotech inžinerijos bendrovės pirmininkas, savininkas, dr. Antanas Vyšniauskas, turėdamas savo tris krepšinių žaidžiančius sūnus, sugalvojo įsteigti aukšto lygio jaunųjų krepšininčių mokyklą, kurios mokiniai galės varžytis su Kanados ir Amerikos aukščio lygio komandomis. Į šią mokyklą bus priimami tik "A" grupės geriausi žaidėjai, 7-9 skyriaus mokiniai. Dauguma vadovų bus savanoriai. Tam tikslui reikės didelio kapitalo. Tikimasi jo gauti aukomis iš bendrovių ir pavienių asmenų. Pradžią yra jau padaryta. Tą projektą jau remia "Hyprotech" ir "Forzani Group" savininkas John Forzani, buvęs "Calgary Stampede" futbol treneriu yra paskirtas Phil Allen, buvęs fizinio lavinimo instruktorius Pietų Albertos technologijos institute.

DAIL. JONĖ YOUNG-KVIENTYRE savo studijoje spalio 13 d. surengė Kalgario lietuvių jaunimui meno studijų popietę, kur visiems labai patiko. Reikia tikėtis, kad ponja Young netrukus vėl surengs tokią popietę. Kęstutis Dubauskas

Winnipeg, Manitoba

METINĖ PARAPIJOS MUGĖ, surengta spalio 18-19-20 d., vadovaujant klebonui prel. J. Bertašui ir parapijos komiteto pirm. J. Grabui, pateisino ilgą pasirušimą ir įtemptą darbą, talkininkaujant daugeliui parapijiečių ir kitų šventovės lankytojų bei rėmėjų. Mugės pelnas – daugiau kaip \$500, didesnis už 1995 metų.

Spalio 20 d. sekmadienį, po pamaldų vyko pagrindinė knygųcučioterija, kurios laimėtojai tapo: 1. A. Shneider, Wpg. nr. 2086 – \$100; 2. B. E. Wall, Wpg. nr. 0872 – \$100; 3. E. Pagsuyun, Wpg. nr. 0284 – \$50; 4. E. Kalasauskas, Wpg. nr. 2024 – \$30 ir 5. J. McGuire, Wpg. nr. 2095 – \$20.

Parapijos komiteto pirm. J. Grabys, pažymėdamas mugės svarbą mūsų šventovės išlaikymui, išreiškė padėką šeiminkėms, kurioms vadovavo B. Grabienė, loterijos darbuotojams bei visiems, prisidėjusiems darbui, laimėtojai, piniginių aukomis, ir mugės lankytojams. Ypatinga padėką pareiškė mūsų parapijos rėmėjams už Winnipeg ribų. Prie mugės pasisekimo prisidėjo ir tai, kad į surengta mėnesio aukščiau, tuo išvengiant sniego pūgų ir blogo oro.

FRANK ŽALYS, 66 m. amžiaus, mirė 1996 m. spalio 11 d. Gimė Kanadoje. Išskyrus asmenines pažintis, su lietuviais nebendravo. Palaidotas Gimli, MB. Liūdi du sūnūs, brolis Stan, sesuo Yvonne Žalytė-Zabolotny (Manitobos lietuvių klubo valdybos narė) ir kiti giminės.

VINCAS JANUŠKA, mūsų parapijos "patriarchas", rugsėjo 29 d. atšventė savo devyniasdešimtąjį gimtadienį. Gražioje Janušų sodyboje, Winnipego priemiestyje St. Germain, susirinko giminės ir nemaža grupė draugų pagerbti garbaus amžiaus sulaukusį sukaktuvinių, vieną mūsų šventovės iniciatorių, nenulstantį visuomenės veikėją, buvusį daugiametį KLB Winnipego apylinkės valdybos narį ir Kanados lietuvių fondo atstovą. Vincas, talkinamas žmonos, vis dar darbuojasi ūkyje, medelyne ir bitynėje. Jo paties žodžiais "jei aš neturėčiau ūkio ir bitelių, greičiausiai jau seniai būčiau atsiskyręs su šiuo pasauliu".

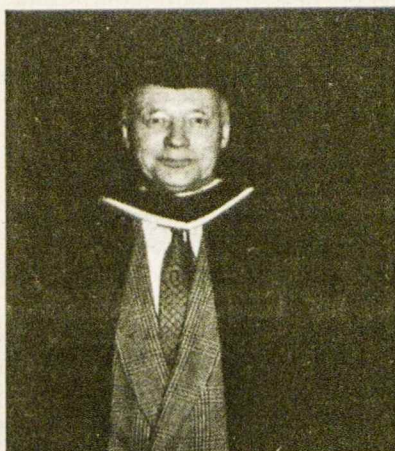
Linksmam leisdamis laiką svečiai vašinios žmonos Elenos ir dukters Danguolės paruoštomis vaišėmis ir gardžiosios šeiminių gamintu lietuvišku midumi ir kepsniais. Prel. J. Bertašius, pasveikindamas sukaktuvininką, palygino jį su ažuolu tarp beržų: "Beržai jau išnyko, o ažuolas vis dar išsididžiai stovi". Pokylio dalyviai palinkėjo Vincui vėl suburti visus švenčiant savo 100-įjį gimtadienį. EKK

Sault Ste. Marie, Ont.

ADVENTO SUSIKAUPIMAS Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Švč. Sakramento šventovėje gruodžio 15, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 2 v.p.p., o Mišios bus 3 v.p.p. Susikaupimą praves kun. V. Volertas.

Sudbury, Ontario

ADVENTO SUSIKAUPIMAS Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje gruodžio 14, šeštadienį. Išpažinčių bus klausoma 6 v.v., o Mišios bus 7 v.v. Susikaupimą praves kun. V. Volertas.

DR. VAIDAS F. JOKUBAUSKAS

B. Sc., M. Sc., Ph.D. sėkmingai apgynė Hamiltono McMaster universitete disertaciją "Investigation of Transverse Vibrations of Bellows Expansion Joints", ir 1996 birželio 6 d. technikos fakulteto auloje jam buvo suteiktas technikos mokslų daktaro laipsnis (Ph.D.). Jis yra baigęs Kauno politechnikos institutą, yra mechaninės technologijos inžinierius bei technikos mokslų kandidatas, buvo Kauno politechnikos instituto teorinės mechanikos katedros docentas. Dr. Vaidas Jokubauskas grįžta į Lietuvą. Kauno technikos universiteto yra pakviestas profesorium dėstyti Baigtinių elementų analizės kursą. Jo tėvai – Vladas ir Kristina Jokubauskai Hamiltone, bičiuliai bei pažįstami džiaugdamiesi sveikina jį su pasiekimu ir linki jam sėkmes profesoriauti – dirbti mokslinį darbą Lietuvoje. P. Masys

Paieškojimas

Duktė ieško tėvo Julius Svolkino, gimusio 1920 m. sausio 31 d. Mikainių kaime, Jonavos valsčiuje. Kiek žinoma, gyvenęs Toronte. Rašyti adresu: Apolonia Svolkinaitė-Janulevičienė, Vaidoto 121A/4-2, Kaunas, Lietuva.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemų, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

"Švyturio" jūros šaulių kuopos Detroit "Pilėnų" stovyklavietė 1996 m. sezoną užbaigė spalio 6 d. anštų rytą atidarytais vartais puikioms vaišėms. Atsišveikinimą su "Pilėnų" stovyklavietėje ne tik šauliams, bet ir visuomenei surengė "Švyturio" kuopa su savo vadovu Mykolu Abariumi.

Dienraštis "Draugas" praneša skaitytojams, kad į jo patalpas Čikagoje nuo spalio 14 d. persikėlė BALFO labdaros organizacija. Persikraustymas ir naujų patalpų pritaikymas BALFui pareikalaus nemažų išlaidų. Tikimasi, kad jas padengti padės BALFO labdaros rėmėjai.

Visuomenininkė Gintė Damskytė, Lietuvos misijos prie Jungtinių Tautų Niujorke patarėja bei Lietuvių katalikų religinės šalpos darbuotoja ir Lietuvių informacijos centro vadovė, spalio 2 d. išvyko Austrijon. Ji yra paskirta patarėja Lietuvos ambasadoje Vienoje ir Lietuvos misijos vadove prie Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos.

Australija

Sidnio lietuvių skautų Židinys, įsteigtas 1956 m. v.s. dr. Vytauto Kišono, 1996 m. paminėjo veiklos keturiasdešimtmetį. Lietuvių klubo mažojoje salėje rugpjūčio 24 d. vakarą už puošnių stalų susėdė 62 židiniečiai su savo skautiškų šeimų nariais. Židinį sudaro jau vyresnio amžiaus skautų veikėjai, remiantys Sidnio lietuvių jaunųjų skautų bei skautičių vienetus. Minėjimas užbaigtas tradicine skautiško atsisveikinimo giesme "Ateina naktis..."

Urugvajus

Kun. Jonas Giedrys, SJ, ilgametis Montevideo lietuvių kapelionas, rugpjūčio 29 d. atšventė deimantinę amžiaus sukaktį. Urugvajaus jėzuitų provincialas kun. Armando Raffo, SJ, naujuoju Nekalčiausio Fatimos Marijos Širdies namų rezidencijos viršininku ir lietuvių parapijos klebonu paskyrė jaunesnį kun. Roberto Garcia, SJ, pakeitęs šias pareigas ėjęs kun. J. Giedrį, SJ. Buvęs ilgametis šios urugvajiečių parapijos klebonas kun. J. Giedrys, SJ, dabar turės daugiau laiko darbu su lietuviams, būdamas tik jų kapelionu. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ten vis dar trūksta kunigų ir iš ten negalima gauti pakaito kun. J. Giedriui, SJ.

Karaliaučiaus kraštas

Šilutės rajono biudžetui vien tik švietimo įstaigų skoloms padengti trūksta penkių milijonų litų. Dėl lėšų stygiaus rajone teko uždaryti tris pradinės kaimo mokyklas. Tačiau Šilutės rajonas paskyrė net 28.000 litų padengti keturių Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų ir dviejų vaikų darželių auklėtojų atlyginimams. Tos keturios lietuvių mokytojų kalbos mokytojų mokyklų mokytojų, pageidaujantių lankyti lietuvių kalbos fakultatus po pamokų. Šilutės

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.00%	Asmeninės nuo.....12.75%
santaupos.....2.50%	nekiln. turto 1 m.....5.350%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.75%	
INDELIAI:	
90 dienų indėlius.....2.75%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaupos apdraustas TALKOS atsaros kapitalu per 2 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius.....2.75%	
1 m. term. indėlius.....3.25%	
2 m. term. indėlius.....4.00%	
3 m. term. indėlius.....4.75%	
4 m. term. indėlius.....5.00%	
5 m. term. indėlius.....5.25%	
RRSP ir RRIF (Variable).....2.75%	
1 m. ind.....3.25%	
2 m. ind.....4.00%	
3 m. ind.....4.75%	
4 m. ind.....5.00%	
5 m. ind.....5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Louheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- \$8 kub. pėda, priimame bet kokias dėzes.
- \$18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be maito galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant dolerius iki \$2,000 – 4%, plius pristatymas.
- Siunčiant daugiau kaip \$2,000 – 3%, plius pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas – \$15 (kan.), Amerikos dol. – \$12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balašiaitel. 514 366 8259
Hamiltono apylinkėje – Bernardas ir Danutė Mačiaitel. 905 632-4558
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaitaitel. 519 773-8007

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti Vytaui ar Genei Kairiams, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Tel. 905 643-3334

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
J. mieliai jums patarnaus.
Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

Medicinos didybė ir menkybė

DR. VYTAUTAS MEŠKA.

Birštonas

Šiandien medicina pergyvena savo blizgesį ir skurdą. Sėkmingai gydymosi įvairios ligos, ypač uždegiminio pobūdžio įvairūs tarpiniai, atliekamas kai kurių vidaus organų (širdies, inkstų, kepenų) persodinimas, genų inžinerijos pagalba bandoma gydyti paveldimas ligas ir kt.

Civilizuotame pasaulyje žymiai prailgėjo ir vidutinis žmogaus amžius, bet jeigu, kaip sako prancūzai, pas juos po 63 metų tik baigiasi jaunystė, tai pas mus Lietuvoje vidutinė vyro gyvenimo trukmė yra tik 63,2 metų. Liūdna, bet, deja, taip yra. Kita vertus, gyvenimo trukmė dar mažai ką sako. Kas iš to, jeigu ligonis gyventų kad ir 100 metų, bet kasdien negalėtų numalšinti skausmo, būtų priklausytas prie lovos, jo vidinis pasaulis būtų plėšomas psichologinių konfliktų, jaustų dvasios nedarą. Vadinasi, yra svarbi ir gyvenimo kokybė.

Bet kur gi tos medicinos skurdas? O jis yra čia pat – su juo susiduria kiekvienas praktikuojantis gydytojas. Tai chroniškos ligų stadijos, kai nei vaistai, nei aparatinės fizioterapijos procedūros (gydymas šviesa, šiluma, elektra, elektromagnetinėmis bangomis, lazeriu, magnetiniu lauku, akupunktūra – gydymas adatomis), nei gydymosi kūno kultūros pratimai, nei psichoterapija žymėsno sveikatos pagerėjimo neduoda.

Žinoma, vilties pamesti nedera. Neretai ir po ilgai trunkančios ligos ligonis pasveiksta. Bet tam reikia daug pastangų. Tai ypatinga namiškių ir artimųjų globa, sistemingas (kursi-

nis) gydymas vaistais, kaitaliojant juos su kurortiniu gydymu klimato procedūromis, mineralinėmis voniomis, masažu, subalansuota ir dietine mityba, atkakliai naudojama savišvaiga (pvz. autogeninė treniruotė), įvairiomis estoterapijos formomis ir metodais.

Mums ypač perspektyvi pasirodė V. Frankl'io pasiūlyta logoterapija, kuri, priešingai negu S. Freudo psichoanalizė, "daugiau dėmesio kreipia į žmogaus ateitį nei į jo praeitį, į gyvenamojo momento uždavinius nei į praeities kompleksus" (žr. A. Paškus, "Idėjų sankryžoje". I laisvę fondo Lietuvos filialas, 1992).

Labai svarbus ir geros paciento nuotaikos palaikymas, nors tai yra ir gana sunku. Reikia prisiminti, jog sergantis yra trys pagrindiniai veikėjai: liga, ligonis ir gydytojas. Jeigu ligonis savo valios jėgomis, savo namiškių pastangomis bus kartu su gydytoju, liga taps viena. O jeigu ne, tai vienas pasiliks gydytojas, ir jam kovoti su liga bus jau žymiai sunkiau.

Ilgai sergant bet kuria chroniška liga (pvz. išemine širdies liga, aukštu kraujo spaudimu, cukriniu diabetu, reumatu, lėtiniu kepenų ar kasos uždegimu, epilepsija) keičiasi ligonio elgsena, jausmai, būdas, netgi asmenybės struktūra. Tai reikia žinoti tiek ligonio namiškiams bei jo artimiesiems, tiek ir jam pačiam. Tada suprasime, jog sergančiojo irzlumas, jo nekantrumas, bloga nuotaika yra ne kažkokia tuščia užgaida, bet sudėtingas psichologinis ženkla, pagrindinės ligos pasireiškimas.

Kanados lietuviškųjų mokyklų mokytojų suvažiavimo, įvykusio 1996 m. spalio 12 Prisikėlimo parapijos parodų salėje, dalyvių dalis. Priekyje matyti Br. Nainys, PLB valdybos pirmininkas, M. Lenkauskienė, PLB švietimo k-jos pirmininkė, vysk. P. Baltakis, OFM, I. Lukoševičienė

Ryškūs praeities pėdsakai

Ekonomisto, pedagogo, visuomenininko ir žurnalisto J. VARANAVIČIAUS 85 metų amžiaus sukaktis

DR. DOUGLAS HAGGO, Hamiltonas

Dipl. ekon. Jonas Varanavičius Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje buvo aktyvus lietuvių veikėjas ekonominėje, pedagoginėje, visuomeninėje ir žurnalistinėje srityse, dažnai naudojėsi spaudoje trumpintą "J. Varčiaus" pavardę.

Lietuvoje

Dipl. ekon. J. Varanavičius gimė Lietuvoje 1911 m. lapkričio 4 d. Pažerų km., Veiverių valsč., pavyzdžio Suvalkijos ūkininko šeimoje, kurioje augo dvi sesutės ir trys broliai. Iš jų jis buvo jauniausias. Motina Elzbieta Kudirkaitė – dr. Vincas Kudirkos pusseserė, su kuriuo jis tėvas palaikė ryšius iki jo mirties.

Kai 1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, pirmiausia sujudo visa Suvalkija, talkindama Lietuvos vyriausybei tūkstančiais jaunuolių savanorių, ūkio gaminiais ir kita parama. Netrukus pradėjo veikti pradžios ir kitos mokyklos. J. Varanavičius 1919 m. rudenį pradėjo mokytis Pažerų pradžios mokykloje ir ją baigęs 1923 m. rugsėjo m. įstojo į Veiverių vidurinės mokyklos pirmą klasę. Čia mokslo sąlygos buvo labai sunkios, nes tėvai neturėjo lėšų apmokėti pragyvenimo išlaidoms Veiveriuose. Todėl dvylikos metų berniukas, siekdamas aukštesnio išsilavinimo, kiekvieną dieną pėsčias eidavo į Veiverius ir grįždavo po pamokų į savo tėviškę, atlikęs 10 km kelionę.

1924 m. rudenį tragiškai žuvo

jo tėvas traukinio nelaimėje. Šeima sunkiai išgyveno šią nelaimę. Netikėtai atsirado pasiturintis globėjas, su kurio pagalba J. Varanavičius 1925 m. buvo priimtas į trečią klasę Marijonų gimnazijoje, Marijampolėje. Čia gyveno bendrabutyje, mokėsi labai gerai, dalyvavo ateitininkų moksleivių veikloje, laisvalaikiais rašydavo istorinius rašinius, korespondencijas, kuriuos spausdino marijonų leidžiamame savaitraštyje "Saltinis". Pirmas straipsnis buvo išspausdintas 1929 m. "Virgilijaus 2000 metų sukaktis". Gimnaziją baigė labai gerais pažymiais 1931 m. pavasarį.

1931 m. rugsėjo m. pradėjo studijuoti ekonominius mokslus Vytauto Didžiojo universitete. Tuo pačiu metu gavo darbą Ūkio banke Kaune. Buvo studentų ateitininkų korporacijos "Justitia" narys, iškilmių metu nešdavo jos vėliavą, dalyvaudavo ateitininkų rūmuose vykstančiuose susirinkimuose, paskaitose ir pasilinksminimuose. 1936 m. lapkričio m. baigė universitetą labai gerais pažymiais ir gavo VD universiteto, teisių fakulteto tarybos patvirtintą diplomą, kuris suteikė J. Varanavičiui diplomuoto ekonomisto laipsnį.

1936 m. sumainė aukso žiedelius Kauno Prisikėlimo šventovėje su savo studijų kolege Eugenija Jarmickyte ir sukūrė laimingą šeimą. 1936 m. lapkričio 4 d. yra jo 85 metų amžiaus, ir 26 dieną 60 metų vedybą sukuriantis.

1937 m. pavasarį J. Varanavičius pradėjo dirbti Lietuvos banke ir buvo išsiųstas į Rokiškio skyrių

praktikai. Čia jis įsijungė į Rokiškio šaulių veiklą, dalyvaudavo jų pratinimuose, renginiuose, paruošdavo gyvų vaizdų vaidinimus, skaitė paskaitas Vasario 16 minėjimuose ir kitų organizacijų susirinkimuose. 1940 m. gegužės 15 d. buvo perkeltas į Šakius vyr. buhalteriu Lietuvos banke. Netrukus Lietuvą okupavo Raudonoji armija ir valdžios administraciją perėmė komunistai. Lietuvos bankas buvo likviduotas, lito valiuta sunaikinta, vyko suėmimai ir deportacijos į Sibirą.

Vokiečiams okupavus Lietuvą, 1941-44 m. krašto administracija turėjo ribotą autonomiją, buvusios ministerijos tvarkė vokiečių patvirtinti lietuviai patarėjai. Lietuvos banko turtas buvo perduotas Finansų ministerijai. Šakiuose Lietu-

J. VARANAVIČIUS-VARČUS

Tėviškės žiburiai • 1996. XI. 5 • Nr. 45 (2436) • psl. 5

vos banko patalpas perėmė Finansų kasa, kurioje liko dirbti buvę tarnautojai. Jos vedėju buvo paskirtas J. Varanavičius. Tuo pačiu metu jis turėjo antras atsakingas pareigas Šakių prekybos mokykloje, kurioje dėstė komercinius mokslus ir buvo jos vicedirektorius. Artėjant Raudonajai armijai, 1944 m. birželio m. Finansų kasa ir Prekybos mokykla buvo uždaryti. Tai buvo nepaprastai skaudi jaunystės gyvenimo Lietuvoje pabaiga, nes J. Varanavičius su žmona išvyko iš Šakių. 1944 m. spalio 9 d. peržengė Lietuvos-Vokietijos sieną, ir išvyko į nežinomą, palydėtas gaisrų, patrankų sūvių ir lėktuvų staugimo.

Vakarų Vokietijoje

Po daugelio nemiegotų naktų, pavojingų bombardavimų ir kelionių traukiniais 1945 m. pavasarį, jau karui pasibaigus, J. Varanavičius su žmona atvyko į Celle's miestą V. Vokietijoje, anglų zonoje. Čia rado prieglaudą karių barakuose, kuriuose susitelkė apie 100 lietuvių pabėgėlių. Jis buvo išrinktas lietuvių susirinkime pirmininku. Mokėdamas vokiškai ir prancūziškai, rūpinosi lietuvių reikais stovyklos administracijoje, padėjo suorganizuoti chorą, pradžios mokyklą. Tačiau reikšmingiausias jo darbas – įsteigimas Aukštesniosios prekybos mokyklos "Žibintas", kuri pradėjo darbą 1945 m. rugsėjo m. Celle'je ir baigė trijų mokslo metų programą Grevene 1947 m. balandžio 19 d. Jis buvo mokyklos direktorius, kuriam talkino 17 mokytojų, mokėsi 88 studentai.

Prasidėjus emigracijai, mokykla buvo likviduota, 69 studentams buvo išduoti lietuvių ir anglų kalbomis atitinkami baigimo pažymėjimai, pasirašyti direktoriaus ir visų mokytojų. Tai buvo vienintelė lietuvių prekybos mokykla V. Vokietijoje, kuri daug padėjo jaunuoliams tęsti mokslą svetimuose kraštuose arba gauti geresnį darbą. Atsisveikinęs su savo išvykstančiais mokiniais, netrukus J. Varanavičius su žmona persikėlė per Lamanšo kanalą ir 1947 m. gegužės m. apsigyveno Anglijoje.

Anglijoje

J. Varanavičius su šeima gyveno Anglijoje 11 metų. Jo išvykimo į Kanadą proga "Europos lietuvis" 1958 m. spalio 10 d. laidojo rašė:

"1947 m. pavasarį J. Varanavičius su žmona atvyko į Angliją ir apsigyveno Horsfortho hostelyje. Nežiūrint neįprasto ir sunkaus darbo prie audimo staklių fabrike, tuo jau abu įsijungė į visuomeninį ir kultūrinį darbą. Jų pastangomis tų metų liepos m. čia buvo įsteigtas pirmasis DBLS skyrius, rodos, pir-

masis vidurinėje ir šiaurinėje Anglijoje. Rugsėjo 13 d. J. Varanavičius pastangomis buvo suauktas lietuvių suvažiavimas Tautos šventės paminėti. Minėjime dalyvavo daugiau nei 200 lietuvių iš Halifaxo, Leeds, Bradfordo ir gausus būrys anglų laikraščių korespondentų. Tai buvo pirmasis toje apylinkėje labai pavykęs reprezentacinis prisistatymas anglų visuomenei.

1947 m. rudenį Varanavičiai persikėlė į Bradfordą. Čia jau veikė anksčiau atvykusių suorganizuotas DBLS skyrius, kurio veiklon netaikęs įsijungė ir J. Varanavičius. Ap-sigyvenus Bradfordo ir jo apylinkėse didesniai skaičiai lietuvių, J. Varanavičius susirūpino lietuviškos parapijos steigimu. Tam tikslui paruošė Leeds vyskupui prašymą, kurį pasirašė per 300 lietuvių, prašydamas paskirti lietuviams kapelioną. To išvadoje nuo 1948 m. Bradfordo gyvena kapelionas ir čia veikia parapiinė bendruomenė, prie kurios organizavimo J. Varanavičius taip pat aktyviai prisidėjo.

1952 m. jis išrenkamas DBLS Bradfordo apygardos valdybon. Tuo pat laiku jis moko vaikus šeštadieninėje mokykloje, gyvai bendradarbiauja užjūrio spaudoje ir šiame laikraštyje, dažnai pasirašydamas J. Varčiaus pavarde.

Savo visuomeninę veiklą Bradfordo apylinkėse suorganizuodamas lietuvių namų įsigijimą, kuriuose, pagal jo paties paruoštus įstatus, buvo įsteigtas Jorkširo lietuvių socialinis ir kultūrinis klubas ir nupirkus gražų namą tuoju įkurti iki šiol nuosavos pastogės neturėjusi šeštadieninė mokykla. Šiai mokyklai, ypač paskutiniu metu, J. Varanavičius skyrė daugiausia dėmesio ir laiko. Būdamas jos vedėju, jis tėviškai ją rūpinosi: paruošė mokyklos statutą, programas, įsteigė knygyną, sutelkė reikalingų mokymo priemonių ir glaudžiai bendradarbiaudamas su mokytojais ir tėvų komitetu šią mokyklą padarė pajėgia ir pavyzdinga švietimo ir auklėjimo institucija.

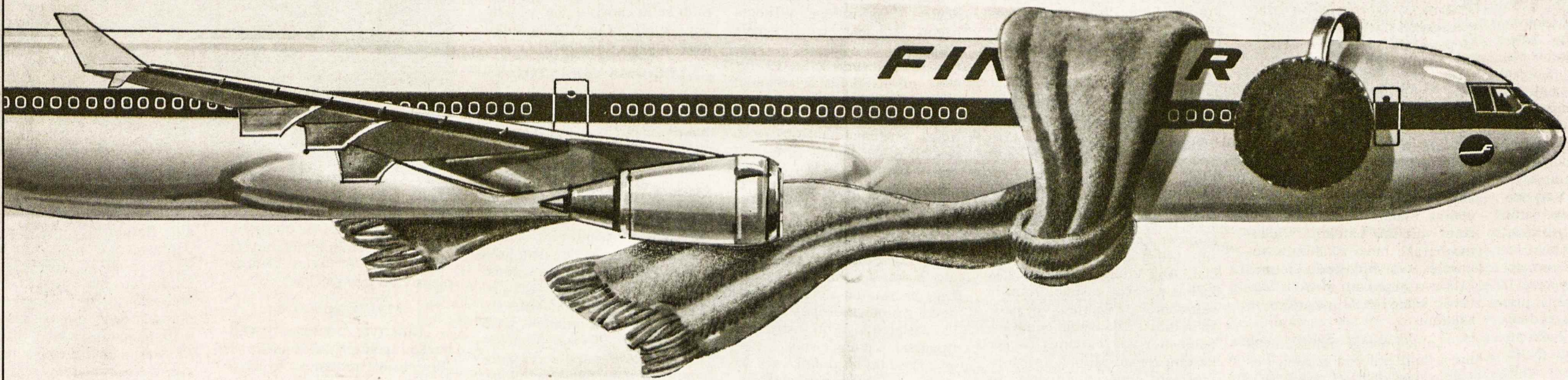
Ponia Eugenija, jo žmona, su savo dukrelėmis irgi nesisalino iš bendruomenės veiklos: lankydavosi minėjimuose, pamaldose ir ilgą laiką buvo aktyvi choro dalyvė, o dukrelės – vienos iš pavyzdgingiausių mokyklos mokinių."

Kanadoje

1958 m. spalio m. 14 d. J. Varanavičius su šeima atvyko į Kanadą. Toronte jis buvo sutiktas savo artimų draugų ir buvusių žibintiečių studentų. "Tėviškės žiburiai" 1958 m. lapkričio m. rašė:

(Nukelta į 6-tą psl.)

WINTER PRICE FREEZE

VILNIUS FROM \$875⁰⁰

Jei žadate šią žiemą keliauti į Europą, dabar yra pats laikas užsisakyti kelionę. Tuo labiau, kad Norvista užšaldė bilietų kainas. Skrinkite Finnair linija, pasižymėjusia geriausiomis paslaugomis, patikimumu ir saugumu. Sužinosite, kodėl Norvista savo įgyta patirtimi kelionių surengimo srityje yra pirmaujanti bendrovė kelionėms Šiaurės Europoje. Nelaukite pavasario – skambinkite dabar, pasinaudokite užšaldytomis žiemos kainomis.

FINNAIR

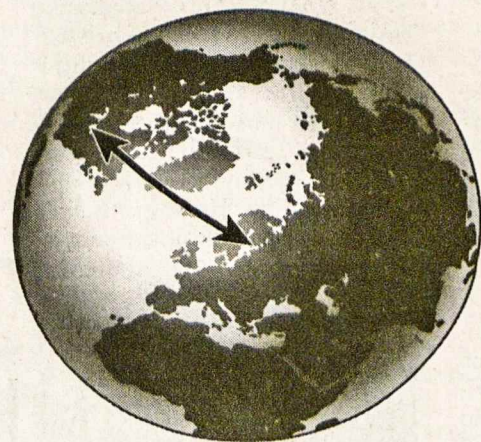
Norvista

Finnair is a partner in AEROPLAN.

GATEWAY TO THE WORLD

Contact your travel agent or call Norvista Tours at (416)222-0203 or 1-800-461-8651.

Finnair flights from New York, with Air Canada connection from/to Toronto, Montreal and Ottawa.

Some restrictions apply. Applicable airport taxes not included.

Lenkų poetė – Nobelio laureatė

Karališkoji Švedijos akademija 1996 m. spalio 3 d. paskelbė, kad šių metų Nobelio literatūrinė premija paskirta lenkų poetei **Wisławai Szymborskiej**. Nobelio literatūrinė premija jau ketvirtą kartą tenka lenkų rašytojui. 1905 m. ją gavo Henrikas Senkiewicz'ius, 1924 m. – Wladislovas Reimont'as ir 1980 m. – Česlovas Miłasius-Miłoszas. Pastarasis, pasveikinęs bičiulę ir kolegę pastebėjo, jog labai retai Nobelio premijos laureatais tampa du tos pačios tautos poetai. Prieš keletą metų Josifas Brodskis, kalbėdamas apie Lenkijos literatūrą, yra pasakęs, kad trys patys didžiausi šiuolaikiniai Lenkijos poetai yra Zbigniew Herbert, Czesław Miłosz ir Wisława Szymborska.

Karališkojos Švedijos akademijos pranešime apie 1996 m. Nobelio literatūrinės premijos laureatę cituojamas vienas jos eilėraščių posmas: „Nėra tokio gyvenimo, kuris nebūtų nemirtingas bent vieną sekundę“. Poetė teigia, kad patys svarbiausi klausimai yra tie, kurie skamba naiviai. Jos eilėraščiai – tai kalbėjimas apie paprastus dalykus, kuriuos nereikšminga smulkmena atveria neįprastą prasmę.

W. Szymborskos poetinė kalba lakoniška, kartais šmaikšti, metaforiška. Kritikai jos eile-

raščius lygina su Mocarto muzika. Autorė gyvena Krokuvoje. Ji yra viena labai skaitomų Lenkijoje poetų, bet garsėja savo kuklumu, beveik niekada neduoda pokalbių spaudai, nesirodo viešumoje. Dėl uždaro savo gyvenimo būdo ji kartais lyginama su Greta Garbo.

Nors Szymborskos eilėraščiai yra išversti į daugelį Europos kalbų, išskyrus vokiečių, ji nebuvo plačiai žinoma. Szymborskos poeziją už Lenkijos ribų labai mažais tiražais skelbė rinktinės, specialios leidyklos. Po pranešimo apie naują Nobelio literatūrinės premijos laureatę paaiškėjo, jog Frankfurto knygų mugėje tebuvo vienintelis Szymborskos poezijos rinkinys, išleistas autoritetingos JAV-ių leidyklos „Harcourt and Brace“.

Štai pažodinis Szymborskos eilėraščio „Galimybė“ vertimas:

Mėgstu kiną. Mėgstu katinus, mėgstu žuolius. Wartos upės pakrantėje. Mėgstu Dikensą labiau negu Dostojevskį. Manau, kad esu geresnė, kai myliu žmones, o ne kai myliu žmoniją. Mėgstu po ranka turėti adatą ir siūlą. Mėgstu žalią spalvą. Nemėgstu sakyt, kad dėl visko kalta protas. Mėgstu išimtis. Ir manau, jog geriau būti juokinga rašant eiles, negu kad būti juokinga jų nerasiant.

Vatikano radijas

Vilniaus Šv. Jono Bosko parapijos „Minties“ vidurinės mokyklos choras, sėkmingai giedojęs Rumia vietovėje. Nuotr. H. Ražanskio

Jaunimo išvyka Lenkijon

Vilniuje įsteigtos Šv. Jono Bosko vardo parapijos jaunimas – parapijos ir „Minties“ vidurinės mokyklos chorai, vadovaujami Vitalijos Valiukevičiūtės ir Irenos Stanevičienės, 1996.VII.24-VIII.2 dalyvavo išvykoje, kurią suorganizavo saleziečiai kun. Izidorius Sadauskas, besidarbuojantis Vilniuje ir Montrealyje

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

GIEDOJOME IR DAINAVOME

Privaziuojam antrąjį nakvynės miestą – **Tolkmičko**. Saleziečių Šv. Apaštalo Jokūbo parapija (klebonas-kun. Lucjan Dąbrowski). Smagu bus nakvoti ir mokykloje, įlindus į miegmaišius. Už nepilnos valandos jau turim giedoti šv. Mišiose. Greit apsiprausiam, persirengiam ir bėgam į šventovę repetuoti, su vargonais susipažinti. Vargonininko nerandame, repetuojame lauke prie šventovės, toličiau nueję kolektyvai vienas nuo kito. Pradėję giedoti apačioje, netoli Dievo stalo, neištvėrėm ir šv. Mišių eigoje atsидūrėme prie vargonininko. Norėjom, kad kūriniai pilnai skambėtų. Teko paprakaituoti. Pasimokėm. Nutarėm daugiau nerizikuoti ir be repetacijos nebandyti su vargonais groti. Prie kiekvienų reikia repetacijos nebandyti su vargonais groti. Prie kiekvienų reikia repetacijos nebandyti su vargonais groti.

Po šv. Mišių, prisivalgę mokykloje skanios kopūstienės, ėjome pasivaikščioti prie vandens, molu. Mėnuliu šviečiant dainavom, šokom, kalbėjome. Klausėmės, visada turinio mums ką įdomaus, linksmo pasakoti mūsų mielo kunigo Sadausko. Stebėjomės mažiausiais – antrokliais, kurie mėgino patys užvesti dainas, didžiams primindami tekstą. Grupelę prisiminėm sutartines. Mėnulio šviesoj jos buvo mums ypač gražios. Grįždami į mokyklą su tikome gan daug įvairaus jaunimo, tačiau niekas mums netrukė ramiai pareiti išsėtis.

Brėkstant smagu buvo mėgiantis nufotografuoti, o rytą, po gerų pusryčių padėkoję šeimininkėms, valgykloje dar parpėtavom ir, išlydint santūriam pa-

rapijos klebonui bei mokyklos direktoriui, palikome ramųjį Tolkmičko. Norėjo mūsų kunigas suspti į Stegna ir traukinuku pavėžinti iki Sztutow – Hitlerio lagerio Stutthofo.

BUVUSIAME NACIŲ LAGERyje

Vaikštinėjom iš kameros į kamą ir vis sunkiau darėsi. Pačėm mažiausiuosius už rankų ir nepalėidom pamatę jų akytėse ašarėles. Ir kaip jos neatsiras, matant, telikus tūkstančiam vaikiškų batelių... Viename barake buvo iškabintos vėliavėlės valstybių, kurių žmonės čia buvo sunaikinti. Buvo ir Lietuvos vėliavėlė, ir pavardes jų skaitėm...

Labai prisilgė filmas, kuriame į dujų prileistą mašiną įvaromi vaikai su mokytoju. Išėję iš barakų pasimeldėm. Kioskelio pardavėjas padavanoja knygutes apie Stutthofą rusų kalba. Mato ir jaučia kun. Sadauskas, kad mus reikia išvesti iš prisilgėtos būsenos – nuvežė netoliese pasimaudyti. Jau čia Gdanskio (Dancigo) įlanka, ir šioje vietoje vanduo pakankamai švarus, geras paplūdimys. Šiandien Oninės. Mūsų tarpe kaip tik yra Ona. Pasveikinam ją vandenyje, uždedami širdžių (riestaininių)

Dancige (Gdanske) prie Šv. Marijos šventovės kun. IZIDORIUS SADAUSKAS kalbasi su seselėmis lenkėmis. Nuotr. I. Stanevičienės

Toronto lietuvių tautinių šokių ansamblio „Atžalynas“ studentų grupė, dalyvavusi tautinių šokių šventėje 1996 m. liepos 6 d. Čikagoje. Nuotr. V. Vitkūnaitės

“Poezijos rudenėlis” Jurbarkė

Lietuvoje įsigalėjusi tradicija gegužės pabaigoje sukviešti savus poetus ir išsveturį į „Poezijos pavasarį“. Tačiau jurbarkiečiai, numoję ranka į „pavasarių“, nutarė surengti ciliuotojų suėjimą ir jį pavadinti „Poezijos rudenėliu Jurbarkas-96“.

Tai ne tradicinis kultūrinis reiškinys Jurbarkė. Šis sumanymas pirmiausia gimė „Šviesos“, Jurbarko rajoninio laikraščio, redakcijoje, kuri dar leidžia literatūrinį laikraščio priedą „Švieselė“. Čia buvo paskelbtas šių metų gegužės pradžioje ciliuotojų žmonių konkursas, kuriuo, pasak „Šviesos“ redaktoriaus pavaduotojos Jolitos Peleckienės, norėjo tik suburti ciliuotojus, nes „Švieselė“ jau seniai spausdina jų kūrybą. Kadangi literatų atsirado gana nemažai (net 25), tai „Šviesos“ redakcija ryžosi išleisti jų kūrybos rinkinį. Žinoma, talkina ir talkins poetas Robertas Keturakis, „Santaros“ žurnalo redaktorius, kuris taip pat dalyvavo „Poezijos rudenėlyje“ ir padėjo išrinkti konkurso nugalėtojus.

Taigi spalio 4 d. 18 v. „Poezijos rudenėlį“ pradėjo Jurbarko K. Glinskio teatro aktoriai (teatro vad. D. Budytė), skaitydami jurbarkiečių kūrybos ištraukas prie uždegtų keturių žvakių, kurios, pasak J. Pelec-

kienės, reiškė gimtinę, rudenį, meilę ir mus pačius, t. y. ciliuotojus bei klausytojus. Tos keturiuos pagrindinės temos ir buvo įvairiai vaizduojamos. Kūrėjų ir klausytojų apsuptyje, prie keturių degančių žvakių, grojo gitara ir dainavo, virkino smuiką jurbarkietis kompozitorius Kęstutis Vasiliauskas.

Savo posmus skaitė Onutė Čirvinskienė, jau trejetą metų priklausanti Jonavos kaimo rašytojų sąjungai, net du kartus tapusi konkurso „Krintantis lapas“ laimėtoja. Ji rašo apie meilę ir kaimą, nes sunkiai prigyjanti mieste.

Subtiliai tradiciniuose posmuose dvelkteli jaunųjų literatų avangardizmas. (Rasa Stepokaitytė, Klava Baravykienė, Eugenijus Gaučas, Alvydas Ydokaitis ir Aušrelė Ambrazaitytė. Jiems buvo įteiktos atminimo dovanėlės.

Kaip kilo mintis pasikviesti į talką poetą R. Keturakį? – klausiau rengėjų.

Jurbarko rajone jis yra dažnas svečias, – atsakė J. Peleckienė. – Nuoširdus ir malonus žmogus. Visada padeda ir talkina.

Prieš trejetą metų Kaune buvo įsteigta Stasio Santvaro draugija, kurios veikla šakojasi ir į Jurbarką, ne tik į Kauną ar į Vilnių, – patikslino poetas R. Keturakis.

D. Dulaitytė, Lietuva

seselėmis kunigas pakvietė mus 365-iais laipteliais pasivaikščioti. Ir taip mes užlipome į šventovės bokštą. Suprakaitavę bet laimingi fotografavomės. Kas bandė suskaičiuoti laiptelius, tas rado per 400. Matyt, kunigas yčia sumažino laiptelių skaičių, nenorėdamas, kad atsirastų „sirgalių“.

Buvome prie paminklo kunigams (3000 kunigų nužudyta nacių laikais) ir Stocznia Gdanska „Solidarnosc“ – paminklo žuvusiems 1956, 1970 ir 1981 m. Komunistai anuomet šaudė į darbininkus.

Oliva. Katedra – tikrai didinga. Neįmanoma žodžiais išreikšti, reikia pamatyti. O vargonai! Pasimeldėm, ir išreiškėm viltį čia kada nors pagiedoti. O gal... Pagauti stipraus įspūdžio, nepajutome kaip už katedros gražiame parke sulinkom į vandenį, o karštesnįjį ir ... su batais.

Sopot – žaviausias vakare, kai į pagrindinę alėją suplaukia daug įvairaus amžiaus žmonių, kai pasigirsta įvairių instrumentų garsai. Vienur girdėt ilgesingas melodija, kitur linksmas šokis ar virtuozinis grojimas. Vakare gali vaikštinėti molu mėnuliu šviečiant ir žvaigždėm spinduliuojant, o nuvilnįjus per kūną šalto oro bangėlei, vėl sugrįžti į įvairiausioms spalvomis ir šviesomis spindinčią alėją.

Mūsų apsiėjimo vietoje Rumia sekma dienių dalyvavo Šv. Kryžiaus šventovėje net dvejose Mišiose – 9.30 ir 11 v. Pir-

mąšias Mišias atnašavo mūsų kun. Sadauskas su savo buvusiu mokiniu. Gražioji šventovė pilnutėlė žmonių. Mes labai stengėmės giedoti. Susipažinom su vargonininku Henryku Rožanski, kuriam labai patiko Leonido Abario „Mažosios Mišios šv. Kazimiero garbei“. Rudenį pradžioje mūsų nusiųstą partitūrą. Šios dienos šv. Mišios buvo įrašytos vaidajuostėje.

Sunku buvo išsiskirti su parapijiečiais. Spėjom susidraugauti. Atsisveikinimo rytą nusi-fotografavom visas kolektyvas su savo laikiniais globėjais prie parapijos namų ir išvažiuojam į

Gdynią. Iš ten laivu plaukėm į Hel. Beplaikdami išmokom naują kūrinių, o nuplaukę maldėmės tikroje jūroje (kaip sako mūsų kunigas – pilnoje jūroje). Vanduo šaltas, bet mes linksmai leidžiam laiką. Čiužinėjam vandens tramplynu, nusitarkuodami sėdynės, šokinėjame ant guminių čiužinių.

Atėjus laikui grįžti, pasigedom kelių choristų. Jie privertė laivo kapitoną ir jo įgulą laukti net septynias minutes!!!

KLEBONAS VAIŠINTOJAS

Cecenowo. Saleziečių klebonas – kun. Toll Zdzisław. Dvi naktis miegojome stovyklose salių sunkiose dviaukštėse geležinėse lovose. Greit sumptaijas užkariavo parapijos klebonas. Jo žemas, stiprus balsas girdėti buvo už kilometro. Klebono visur pilna. Ir šventovėje, ir kieme, ir valgykloje. Bėgino jie iš virtuvės į valgyklą, mums dėdamas kopūstienę ir sumuštiniai! Toks aukšto ūgio, stamboko sudėjimo. Ir šeimininkės labai mielos, gražiai besišypsanti. Tokiu būdu ir nakvynės nepatogumas atsidūrė antrame plane. Vis dėlto mažesnių sugužėjo į vieną kambarį, kad būtų drausiau. Po vakarinės maldos išgirdau įdėstint visokių skanumynų, įdėstint buvusį „globėjų“. Rytą, prisilaksčius beieškant batų po visą pastatą (kažkas sumainė naktį batų) ir besišvarinant (dantų pasta daug kas pagražinta) labai pakilo apetitas...

Vis dėlto suspėjom laiką papusryčiauti ir pagiedoti šv. Mišiose. Išvažiuojame į Leba – turistinį sostinę. Ejom 8 km. iki judančių smėlio kopų ir tiek pat atgal. Gaila medžių, apipustytų smėliu ir pasmerktų myriop, bet gera šėlti smėlio kalne ir jūroje. Labai liūdnei atrodė sugraužta jūros druskos šventovės dalis.

Grįžtam į Cecenowo. Randam jau degantį laužą. Pripjausytą dešrelių, pyragų... Sekam šeimininkų pavyzdžiu – smei-giam dešreles ant vytelių ir – prie laužo. Koks skanumas po tokios siautulingos dienos! Mes patys stiprūs ir sotūs (autobuse

Ryškus praities pėdsakai

(Atkelta iš 5-to psl.)

„Lapkričio 15 d. TLN salėje buvusieji Aukšt. prekybos mokyklos „Žibintas“, Vokietijoje, mokiniai surengė sutikimą buvusiame mokyklos direktoriui J. Varanavičiui, kuris atvyko iš Anglijos. Vaisėse dalyvavo gausūs būsios žibintiečių iš Toronto, Otavos, Hamiltono ir kt. vietų. Gauta sveikinimų raštu“.

„Po daugelio išsiskyrimo metų tai buvo tikrai graudus ir jautrus susitikimas. J. Varanavičiui buvo įteiktas buvusio mokinio Manglico, kuris Toronte baigė universitetą ir šiuo metu eina atsakingas pareigas valdžios įstaigoje, paruoštas prasmingas ir mokinių pasirašytas sveikinimas, o poniai – puiki raudonų rožių puokštė. Žibintiečiai turbūt yra vieninteliai tremties mokyklos auklėtiniai, kurie po daugelio metų palaiko ryšius ir sudaro lyg vieną šeimą“.

J. Varanavičius 1958 m. lapkričio m. su šeima apsigyveno Hamiltone, gaves darbą gamybos imonės įstaigoje, kurioje dirbo 11 metų ir pasiekė aukšto pareigūno poziciją. 1958 m. gruodžio m. jis buvo išrinktas KLB Hamiltono apylinkės pirmininku ir 1959 m. – Baltiečių komiteto pirmininku. Padėdamas valdybos ir aktyvių bendruomenės narių, suorganizavo 1959 m. rugsėjo 5-6 d.d. įvykusių Lietuvos dienos šventę, padėdamas latvių ir estų – Baltiečių tremimo į Sibirą minėjimą birželio 14 d. Jis turėjo keletą pasikalbėjimų su Hamiltono dienraščio „Spectator“ korespondentais ir kitais kanadiečių žurnalistais.

Po sunkių dvejų metų darbų vi-suomenės veikloje J. Varanavičius pasitraukė iš vadovaujamų pareigų ir tik pakviestas skaitydavo paskaitas Hamiltono, St. Catharines ir Toronto susirinkimuose bei minėjimuose.

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdybos pakviestas, 1969 m. vasario 15 d. perėmė vedėjo pareigas. Čia dirbo 8 metus; pertvarkė įstaigos darbą, paruošė naujus tarnautojus ir padidino banko ūio aktyvus per 12 ml. dolerių. 1977 m. birželio 30 d. pasitraukė į pensiją.

Toronto Lietuvių Namų valdybos pakviestas, 1977 m. rugsėjo m. pradėjo dirbti vedėju. Po metų pasitraukė ir buvo išrinktas į LN valdybą. Dalyvaudamas TLN veikloje, redagavo ir leido žiniaraštį „Lietuvių namų žinios“, kuriame išsamiai buvo aprašoma Toronto lietuvių vi-

suomeninė ir kultūrinė veikla.

Žurnalistinė veikla

J. Varanavičius buvo aktyvus žurnalistų veikėjas, Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos steigėjas, paruošęs įstatus. 1986-88 m. buvo šios organizacijos pirmininkas. Informacijai ir ryšių palaikymui jis leido žurnalistas specialų žiniaraštį. 1988 m. birželio m. buvo išleistas jo redaguotas žurnalas „Žibintas“. Buvo suorganizuoti du žymūs renginiai: pirmas – lietuvių vardui apginti, ir antras – „LKB kronikos“ 15 metų sukakčiai paminėti. Jis dalyvavo kanadiečių politinėje veikloje, palaikė ryšius su latviais ir estais.

Išviųgoje kiekvienas žurnalistas yra nuolatinis spaudos bendradarbis. Jis šeštadieniais ir sekmadieniais dalyvauja visuomeniniuose kultūriniuose renginiuose, susirinkimuose, renka žinias ir visa tai aprašo laikraščiuose be jokio atlyginimo, pats apmokėjęs kelionių ir kitas išlaidas. Išėjusių žurnalistai yra idealistai, kurie stengiasi padėti savanorišku darbu laikraščiams.

Vienas iš šių žurnalistų idealistų yra J. Varanavičius-Varčius, kurio straipsnius pradėjo spausdinti 1947 m. „Žiburiai“ V. Vokietijoje ir kiti laikraščiai. Susipažinęs su jo išspausdintų straipsnių išskarpomis, radau: 1953-1970 m. laikotarpyje bendradarbiavo „Europos lietuvių“, „Išviųgo drauge“, „Naujienuose“, „Nepriklausomoje Lietuvoje“; buvo išspausdinta per 150 straipsnių. 1980-90 m. laikotarpyje buvo išspausdinta straipsnių „Tėviškės žiburiuose“ – 70 ir „Dirvoje“ – 128. Prie šių reikia pridėti Toronto „Lietuvių namų žinios“ leidinį, jo straipsniais užpildytą ir redaguotą 1978-84 m., kurių išleista 125, iš viso 310 puslapių. Taigi iš viso 1953-90 m. laikotarpyje išėjusių laikraščiuose, žurnaluose, žiniaraščiuose buvo išspausdinta per 500 straipsnių. Tai buvo jo auka ant Lietuvos laisvės aukuro, kuri padėjo išlaikyti lietuvių išviųgoje.

Šiuo metu J. Varanavičius su žmona gyvena Hamiltone. Dėl brandaus amžiaus nedalyvauja bendruomenės veikloje ir nebend- rauja spaudoje. Savo darbus jis grąžino skolą savo tėvynei Lietuvai ir išėjusių gyvenime paliko ryšius savo veiklos pėdsakus. Tikiu, kad jo vardas nesunyks žemės dulkėse, bet išliks garbingas lietuvių išviųgos istorijoje.

Kamandulių vienuolynas ir šventovė Vygriuose. Ntr. V. Lukoševičiūtės

dar yra visa dėžė su nuostabių Cecenowo šeimininkų darytais sumuštiniais ir paties klebono pjaustytais pyragaičiais).

MARIENBURGE

Kitą rytą traukiam į Malburką apžiūrėti didžiausios ir stipriausios pasaulyje kryžiuočių pilies-tvirtovės. 1361 m. šioje pilyje buvo kalinamas Lietuvos kunigaikštis Kęstutis (per žygį į Įsruties apylinkes patekęs į nelaisvę). Po Antrojo pasaulinio karo ir 1959 m. gaisro pilis restauruota ir nuo 1961 m. tapo muziejumi. Mes, Lietuvos vaikai, Malburko pilies slaptų pasitarimų salėje užtraukėm lietuvišką dainą, – net sienos suvirpėjo...

Po kryžiuočių pilies didingų menų patekome į Žalgirio mūšio lauką, kūr 1410 m. DLK ir Lenkijos kariuomenės sutriuškino kryžiuočių ordino kariuomenę. 1960 m. čia pastatytas Žalgirio pergalės paminklinis ansamblis, susidedantis iš obelisko, stiebu, simbolizuojančių sąjungininkų kariuomenę, ir amfi-teatro, šalia kurio pavaizduotas kovojančių pusių išsidėstymas per mūšį.

“GIEDOKIT VISOS TAUTOS”

Atvažiuojam į Olsztyn-Gutkovo. Saleziečių klebonas –

(Nukelta į 8-tą psl.)

Naujos rašytojo Kairio knygos

ALĖ RŪTA

Vieni į Lietuvą nuvyksta apsilankyti, paatostogauti, o kiti – išleisti knygas. Anais metais du romanas iš savo kelionės parsivežė rašytoja Aurelija Balašaitienė, šiemet – Anatolijus Kairys. Pastarasis dalyvavo Lietuvoje ir “Poezijos pavasary”, o štai rudenio pabaigą atkeliauja dviejų įdomios knygos: “Žodis ir veiksmas” – dramos ir “Gyvųjų poezija” – eilėraščių.

Storoka knyga (423 psl.) “Žodis ir veiksmas”, teatrališkom spalvotom kaukėm papuoštų viršelių, apima keturias dramas ir tris komedijas: “Petras ir Judas”, “Vyskupo mirtis”, “Mūsų vaikai”, “Poetas” ir komedijas – “Paskutinė valia”, “Moralinis atgimimas”, “Žvakės ir plauštakės”.

Šio trumpo knygos paminėjimo rėmuose neįmanoma aptarti kiekvieno šių sceninių veikalų atskirai nei įsigilinti į jų idėines ar formos ypatybes. Atkreipiant į knyga dėmesį, norisi tik pabrėžti (pagal sąvąsameninį įsitikinimą), kad Anatolijaus Kairio gausioji kūryboji pirmenybę užima drama, nors kūrybingas autorius yra išmėginęs ir kitus literatūros žanrus. Jis turi įdomių minčių, suranda neeilinių temų, pažindamas scenos reikalavimus, sukuria nemažai žaismingų dialogų ir situacijų. Jis visada sprendžia patriotines ir moralines temas.

Kaip ankstesnės, jau daugelį kartų vaidintos jo dramos ir komedijos, taip ir šioji knygoje išspausdintos turi nemažai pliusų, įdomios paskaityti ir, gero režisieriaus rankose, įmanomos ir scenoje sudominti net reiklius žiūrovus, siekiančius susimąstyti ir pasismaginti.

Yra šiose dramose, ypač komedijose, kiek ir absurdo bei groteskos (“Mūsų vaikai”, “Žvakės ir plauštakės” ir kt.), yra ir parodijos (“Moralinis atgimimas” ir kt.). Skaitytojas knyga nenusivils: bent susimąstys apie gyvenimą.

“Gyvųjų poezija” – labai gražiai išleistas (išorine prasme) naujų A. Kairio eilėraščių rinkinys. Tai gyvenimo ir džiaugsmo dainos – taip, rodos, apibūdino pats rašytojas. Svarbiausi eilėraščių motyvai – tėvynės meilė, ilgesys, jaunystės prisiminimai,

gamtos tėvynėje apdainavimas. O skyriuje “Parnaso šešėlyje” yra ir kūrybinių pasvarstymų, “pokalbių su muzomis” bei kitokių pafilosofavimų; sueliuotos mintys įdomios, nors ne visos dažnam skaitytojui bus suprantamos. Savo tirštų minčių griūtis autorius mėgina laužti įvairių formų užtvaras, nors šiame rinkiny vyrauja klasikinės eiliavimas.

Anatolijus Kairys, atrodo, mėgina įrodyti, kad poezija – ne vien jaunų kūrėjų užsiėmimas.

Anatolijus Kairys, ŽODIS IR VEIKSMAS. “Varpo” leidykla, Savanorių pr. 18a, 3000 Kaunas, 1996. Redaktorius – L. Inis, dailininkas – E. Unguraitis. Tiražas – 600 egz. GYVŲJŲ POEZIJA. Eilėraščių, UAB knygų prekybos namai “Tyrai”. Karaliaus dvaro 10, 3000 Kaunas. Redaktorius – Vytautas Venclovas, dailininkas – Juozas Kvietinskis. Tiražas – 1000 egz.

Birutės laiškas Juditai

Amerikoje gyvenanti rašytoja BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ rašo Lietuvoje gyvenančiai poetei JUDITAI VAIČIŪNAITEI, apdovanotai premija, įteikta Rygoje, pastaruoju metu išleidusiai poezijos rinkinį “Žemynos vainikai”

MIELA JUDITA,

Gavau “Žemynos vainikus”. Ačiū Tau, ačiū!

Labai Tave sveikinu su naujos knygos pasirodymu. Juk tai yra tarsi kūdikio gimimas: didelė šventė. Ir taip – vis didėja Tavo kūrybinė šeima.

Knyga atrodo gražiai, ir man buvo smagu metrikioje skaityti žodžius: “Autorės redakcija”. Vadinas, paruošta be stilių įsibrovimo. Turbūt Lietuvoje tai neįprasta, o juk kitaip ir negalėtų būti (ypač poezijoje!). Nuo senų laikų esu užsirašiusi mintį, kad stilius ir yra – žmogus: “Le style est l'homme meme”.

Keturi Žemynos vainikai ryškiai atšviečia pavasario, vasaros, rudens ir žiemos nuotaikas, o šalia to – kiekvienai pnyei Tu dar padovanoji papildomą paveikslų grupę, įsiterinančią į tą pačią metų laiko spalvą.

Man į galvą dabar atėjo Putino knyga “Tarp dviejų aušrų”. Tad sakyčiau, kad Tavo aprašyti įvykiai ir pergyvenimai klostosi “tarp dviejų sniegų” – veiksmas prasideda (turbūt jau paskutinės) šlapdrubos melsvume ir baigiasi sidabro sniegynų švytėjime. O tame tarpe prabėga spalvingų regėjimų kaleidoskopinė įvairovė.

Man patinka Tavo teptuko prisilytėjimai prie skirtingų, stačiai neįtikėtinai susibėgančių gyvenimo “egzotikos” kontrastų. Tokia yra Danijos karalienė Kalvarijų turgų, arba upė įnugrimzdęs rūdijantis garlaivis, kai ant miesto krinta auksiniai liepžiedžiai. O ypač puikiai sudėstyta tikrovės “fantastika” paskutiniame eilėraštyje – lijudra ir krikštynų šviesa, kapinės su narkomanais, paminklas carui ir vienišas kryžius modernioji liuteronų šventovė. Taipgi būna labai įdomu, kai pro tikrovę nušvinta pasakiškoji magika: Trys Karaliai – Trys Vilniaus vargdeniai, kurių asaros suledėja į brangakmenius. Arba plaukiant Dunajom ir klausantis Vivaldi muzikos, staiga šonu pranyra protėvių valtis. Tai žavinga!

Atsigręžusi į Senąją Europą, Tu nuspalvini jos paveikslą ochra ir karminu: rusendama smilksta ruonio taukų spingsulė, pramotė žiedžia molio indų – ar tai ta pati serbų mergaitė, kuri patarnauja viešbučio “Concordia” sode?

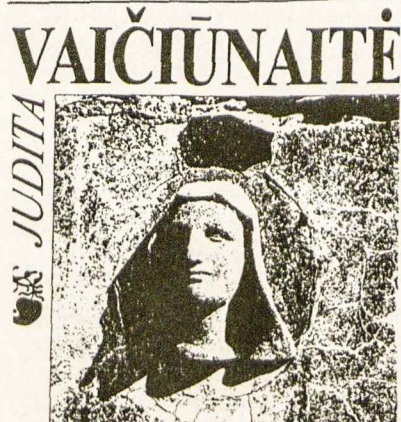
Kadaise gėrėjaisi Czesławo Miloszo poema apie “Miestą be vardo”, kur gedinti Barbora, su tarnaitės kraite ir maldaknyge grįžta į Romerijų namą Bokšto gatvės iš lietuviškų Mišių pas Šventąjį Mikalojų. Bet nemažiau patraukli yra Tavoji Druskininkų undinė – Švendubrės kaimietės veidu, kai ji, apsigaubusi balta skara, ateina su kiaušiniiais į pokario turgų ir, pakeitus pavidalą, iškyla švame paveiksle su leningradietės Nadeždos skurdžia skrybėlaitė.

Norėčiau Tau padėkoti, kad Tu leidi skaitytojui (šiuo atveju – man) įžengti į savo asmeninį gyvenimą. Didelė dalis Lietuvos

Dailininkas PRANAS LAPĖ (g. 1921 m.), gyvenantis JAV-se, dažnas svečias Lietuvoje – čia jis Vilniuje turi ir butą. Mėgsta keliauti – dar 1988 m. lankėsi Autašavos bažnytkaimyje, susipažino su liaudies meistrų darbais. Iš kairės – šeimo narys ALBINAS VAIŽMUŽIS, dail. PRANAS LAPĖ ir dail. BOLESLOVAS MOTUZA

Nuotr. H. Paulausko

amžių vartai, kai jie atsivėrė geto gyventojams besniegio semadienio gūdumoj.

O kamėjos, nuostabios kamėjos! Man stačiai amą užėmė Deidamėja, pasakodama apie plaukiojimą žydroj jūroj, kai “maudėmės kartą abu” ir “lyg dvigeldė kriauklė užsivėrė”. Už tokį palyginimą pats Homeras Tave paglostytų. Visos penkios kamėjos puikiai parašytos, apsiunkusios baisaus likimo nėštumu, degančios didelių aistrų liepsnoj. Jas skaitydama ir žvelgdama į kamėjose išrėžtus siluetus, prisiminiau mūsų tautos kilnius ir kruvinas istorijas – tas, kurias dabar skelbia “Dienovidyje” Nijolė Gaškaitė (“Septyni kalavijai”) apie Lietuvos moteris, laisvės kovotojas. Juk tai antikos tragedijų lygmuo! O gal Tu iš tikro apie jas ir rašai?

Žemynos vainikų lapijoj du eilėraščiai spurda kaip jaunos zylės. “Basos karmėlės” man leido pavaikšioti vienuolyno takais, neseniai matytais Puccini operoj “Suor Angelica”, o namelis ant vištos kojos yra džiaugsmu kryžstantis žėrutis. Kažkada ir Brazdžionis turėjo namelį, kuris kilo “lig dangaus, lig dangaus, o namelyje laimė – nieko nieko daugiau”. A jūs, laimingieji!

Galop – burliavo rūkuose stovinti Kotryna Jogailaitė! Tavo knygos paragina, pasiskaičiau dabar apie šią nuostabią moterį enciklopedijoj: kokie gyvenimo verpetai, kokia ištikimybė vyrui! Tarp kerštujančio caro ir žiežulingo dieverio Švedų karaliaus, po žiaurių kalėjimų ir išdavysčių – pergalės karūna! Medžiaga istoriniam romanui, ar ne? Arba filmui.

Miela Judita, atleisk man už minčių padrikumą: priimk šiuos kelis įspūdinius, kurie pralėkė per mano galvą. Tu rašai, kad Tavo nuotrauka knygos nugarėlėje Tave nepašai. Bet jos nuotaika labai maloni. Lyriška, kaip ir pritinka poetei. Man rodos, kad žydintys krūmai, pro kuriuos Tu eini, vadinasi “Aukso lietus” (Forsythia). Bet aš Tavo vaizdą turiu dar iš senų laikų, iš “bostoniškos” enciklopedijos – tai galvutė, یدerinta į didelę apykaklę. O dabar, kai čia Tau rašyti laiška, mano žvilgsnis sustojęs ties “Žemynos vainiku” viršeliu. Gal tai ir esi Tu?... (Kada nors, kai būsi šalta marmure...). Gaila, kad neparašyta, iš kur paimtas šis stilingas (spėju – vilnietiškas) veidas.

Sudie šiuo tarpu, Miela Judita, Ačiū, kad Tu mane įskaitėi į savo artimų bičiulių būrį ir man padovanojai Žemynos vainikus. Jie taip gražiai papuošė mano knygų lentynas ir širdį. Stipriai Tave apkabinu –

Birutė

KAZYS KARUŽA, visuomenės veikėjas Los Angeles mieste, perspaušdino seniai savo mirusio brolio Petro raštus ir parašė atsiminimus apie jį

Kryžius

Šimtą metų pragyvenęs, samanom apaugęs, šaly viešojo kelio stovi juodas kryžius. Jam kiekvienas lauktas svečias Ir kiekvienas draugas, Ir visus savon seklyčion kviesi pasiryzės.

Diena natų seka sergšt ūkanotą kelią.

Kai atsimens jaunystę – ašarėlės krenta.

Lūdi, rauda susimąstęs nykstantis smūktelis, Kad pamiršo mūsų žemė jau Golgotą šventą.

Šiandien retas pakeleivis kryžių beužklysta, Bet vis šaukia senas kryžius, vis praieivui moja.

Vis dar nori sugrąžinti žydriąją jaunystę, - Kai aušrų plaučius palaužtas svyrą ant rytojaus. Petras Karuža

Iš Lietuvių tautodailės instituto suvažiavimo ir parodos per Kanados lietuvių dienas Torontė 1996 m. spalio 11-13 d.d. Prie registracijos stalo: ARJA SKĖMIENĖ ir ALDONA VAITONAIENĖ, Toronto skyriaus pirmininkė ir suvažiavimo bei parodos rengėja

Nuotr. J. Urbono

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Juozo Bagdono tapybos darbų parodą, skirtą jo gimimo aštuoniadešimtpenkermečiui, birželio 1-2 d.d. Kultūros židinyje Bruklne surengė JAV LB Niujorko apygardos Versmės apylinkė, įsteigta naujųjų ateivių iš Lietuvos. Dail. J. Bagdono pas save dabar turi tik dalelę savo darbų. Didžioji dalis, padovanoja Lietuvai, jau buvo rodyta Plungėje, Kaune ir Vilniuje.

Paryžiečio dail. Vytauto Kasiulio (1918-1995) pomirtinė trisdešimt keturių litografijų ir keturių piešinių paroda Šiauliuose surengė “Laiptų” galerija. Tai buvo jo antroji autorinė paroda Lietuvoje, kur jis 1941 m. yra baigęs Kauno meno mokyklą. Mat nuo 1948 m. V. Kasiulis gyveno, kūrė ir numirė Paryžiuje. Pokariniame sovietinio laikotarpioje dail. V. Kasiulio kūriniai Lietuvoje nebuvo įsileisti. Šiai antrajai, deja, jau pomirtinei parodai “Laiptų” galerijos šeimininkas Janaitis ir Vygantui Ališauskams juos iš velionies našlės Bronės Kasiulienės padėjo gauti tarpininku tapęs Paryžiuje gyvenantis dail. Žibuntas Mikšys, pernai dirbęs Šiaulių pedagoginiame institute. Antroji dail. V. Kasiulio paroda Lietuvoje, šįkart Šiauliuose, buvo atidaryta spalio pradžioje ir truks iki lapkričio 7 d.

Lietuvai daug nusipelnęs prof. dr. Juozas Eretas gimė 1896 m. spalio 18 d. Šveicarijos Bazelyje. Iškilmingus jo šimtojo gimtadienio minėjimus Lietuvoje šį rudenį organizuoja Lietuvių katalikų mokslo akademija, Lietuvos mokslo akademija ir Lietuvos telegramų agentūra ELTA. Jubiliejinės mokslinės konferencijos yra numatytos Kaune, Vilniuje ir Telšiuose. Prof. dr. J. Ereto sukaikią skirtą tarptautinę konferenciją Panevėžyje surengs Baltoskandijos akademija. Į jas spalio pradžioje jau atvyko prof. dr. J. Ereto lietuviškos šeimos vaikai: dukros Birutė Eretaitė ir Julija Eretaitė-Kolierienė su savo vyru Elmaru Koleriu ir sūnus Juozas (Joseph Ehret). Jie visi gerai šneka lietuviškai, šią kalbą išmokę iš lietuviškos motinos Onos Jakaitienės-Eretienės (1898-1954) ir sulietuvėjusio tėvo prof. dr. Juozo Ereto (1896-1984).

Niujorkiečio dail. Povilo Puzino (1907-1967) tapybos darbų paroda šią vasarą paskutinį kartą Čikagos ir apylinkių lietuviams buvo surengta Pasaulio lietuvių centre Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje. Jo kūrinius nepriklausomai Lietuvai saugojo, berods, antroji M. K. Čiurlionio galerija, skilimo metu vadovauta dail. Zenono Kolbos (1909-1972). Jį dabar jau laukia Lietuvos dailės muziejus. Mat dail. P. Puzinas yra gimęs 1907 m. rugpjūčio 3 d. Rygoje, lietuvių kupiškėnų šeimoje, ten studijavęs Rygos meno akademijoje, laimėjęs Latvijos valstybinio muziejaus premiją. Jo darbų paradas, skirtas devyniasdešimtajam gimtadieniui sekančiais metais norima surengti Vilniuje ir Rygoje.

Į XIX-tąsias Australijos lietuvių dienas 1996 m. pabaigoje Melburne yra jungta ir dailės paroda, šįkart turėsianti net tris paralyginti dideles premijas. Jas betgi galės laimėti tik parodoje dalyvaujantys Australijos lietuviai dailininkai. Pirmąsias dvi paskiria Vinco ir Genovaitės Kazokų vardo dailės fondas, administruojamas Australijos lietuvių fondo.

Dviejų tūkstančių dolerių premija bus įvertintas geriausias tapybos ar grafikos kūrinys pasirinkta lietuviška tema. Tai apima gamtovaizdį, portretą, natūrmortą, abstraktinį ar žanrinį bet kokios medžiagos darbą. Tūkstantį dolerių laimės geriausia skulptūra ar keramikos darbas taipgi pasirinkta lietuviška tema. Vinco ir Genovaitės Kazokų premijoms skirti kūrinių turi būti sukurti pastarųjų dviejų metų laikotarpyje. Trečią pusantro tūkstančio dolerių premiją paskirs Australijos lietuvių kooperatinė kredito draugija “Talka”. Ji teks XIX lietuvių dienų parodoje dalyvaujančiam Australijos lietuviui, nevyresniam kaip 50 metų. Ši premija bus skirta pagal “Talkos” nuostatus. Premijuojamo kūrinio tema ir atlikimo būdas nevaržomi. Tik reikalaujama, kad jis būtų sukurta pastarųjų dviejų metų laikotarpyje ir kad būtų pastovaus pobūdžio, tinkantis gyvenamo namo patalpai ar aplinkai.

Kompozitoriaus Giedriaus Kuprevičiaus Lietuvos parlamento rinkimams skirtos oratorijos “Santaros kelias” premjera įvyko Kauno arkikatedroje bazilikoje. Naujajai kauniečio kūrinių atliko Kauno choras, kauniečių berniukų choras “Varpelis”, specialiai sudarytas styginių orkestras ir trimitininkas V. Ramančiūnas. Dirigavo Kauno choro vadovas prof. P. Bingelis. Oratorijos užbaigai kompozitorius Giedrius Kuprevičius pasinaudojo V. Mykolaičio-Putino eilėraščių fragmentu: “Yra nematoma jungtis / Tarp mūsų visų širdžių, / ir saulėtą dienovidį, / Ir nykųjį vidurnaktį / Aš ją jaučiu, aš ją girdžiu...” Ši miniatiūrinė G. Kuprevičiaus oratorija “Santaros kelias” yra apie 30 minučių trukmės.

Lietuvos ir Lenkijos santykiams remti šį rudenį buvo įsteigti poeto Adomo Mickevičiaus fondai šiose valstybėse. Tų fondų sutartis pasirašė jų valdybų pirmininkai: Lenkijoje – prez. A. Kwasniewskio patarėjas užsienio politikos reikaluose W. Lamentowiczus, Lietuvoje – jo šeimo narys V. Plečkaitis. Poeto A. Mickevičiaus fondus abiejose savo šalyse globoja Lietuvos ir Lenkijos prezidentai. Tų fondų pasirašytoji sutartis ipareigoja jų valdybas finansuoti remti Lietuvos ir Lenkijos specialias mokslo, švietimo, meno, kultūros programas, ryšius tarp abiejų šalių visuomeninių, kultūrinių bei ūkinių organizacijų, institucijų ir piliečių. Fondo sutartis taipgi skatina abiejų jaunimo bendradarbiavimą. 1997 m. birželio pabaigoje Adomo Mickevičiaus Lietuvos ir Lenkijos fondai, dalyvaujant JAV Vakarų Rytų instituto bei kitiems fondams, Vilniuje surengs tarptautinę konferenciją tautų susitaikymo klausimais.

Vilniaus ašvintiškų klubas su kraštotyrininkais šią vasarą užbaigė prieš trejus metus pradėtą ekspediciją Aukštaitijos parke. Jos dalyvius labiausiai domino Azvinių kaimas, prie jo prisiglaudę vienkiemiai, jau XVII š. istoriniuose šaltiniuose minimas Azvinių dvaras. 1863 m. sukilime buvo pagarsėjusios Mincios kaimo apylinkės. Vytautas Kaltenas apie jas “Dienoje” rašo: “Mincios malūne buvo liejami ginklai. Vis dar stovi trobos, kurių asla išbadyta sukilėlių ieškojusį žandarų durtuvais. Čia buvusios lenkų okupuotos teritorijos rytiniai paribai, priešpaudoje išsaugoję daug tradicinių dalykų, ir mūsų dienomis liko užsislendę. Aštuoniadesimt metų močiutė girdėjusi apie Vilnių – yra tokia Lietuvos sostinė, bet Vilniuje nebuvo. Nebendravo su užgriais, tad išsaugojo labai gražią tarmę, senus žodžius, sakinių struktūrą. Trejus metus čia trūsė kraštotyrininkai. Dabar atvažiuo grupė sostinės ir Kauno filologų, Lietuvių kalbos instituto mokslininkų ir per dvi savaites užrašė 9.000 kalbos vietnetų – žodžių, morfologijos, vardynų dalykų, užpildė 200 Europos atlaso anketų. ‘Tikra retenybė’ tokia laiko nepaliesta tarmė”, – džiaugėsi gerai pažįstantys Lietuvos kaimą ir paribius ekspedicijos vadovai Laima Grumdienė ir Aloyzas Vidugiris...”

Kas dveji metai rengiama “Griežinė-96” trečią kartą įvyko Vilniuje. “Griežinė” yra vadinamas instrumentinio folkloro festivalis, trunkantis keturias dienas. Šįkart Lietuvai jame atstovavo Vilniaus ansambliai “Vėdingis”, “Dujų”, “VISI”, Vilniuje susikūrus indiečių klasikinės muzikos ansambliis, kauniečių “Keisto folkloro grupė”, kaimo muzikantai iš Zarasų, Ignalinos, Biržų, Molėtų rajonų. Iš užsienio buvo susilaukta Danijos, Latvijos ir Suomijos muzikantų. “Griežinės-96” koncertai vilniečių linksmino miesto centro ir senamiesčio kaimeliuose bei aikštėse, festivalį remiančiose kavinėse, galerijose, “Lango” muzikos klube, “Vaidilos” teatre, Vilniaus universiteto teatro salėje. Rengėjų gretomis priklausė ir Danijos kultūros institutas Lietuvoje. Vilniaus “Skalvijos” kino teatre festivalio dienomis buvo rodomi filmai apie liaudies muzikantus, įvairių instrumentų gamybą, ankstesnius “Griežinės” festivalius. Paskutinę festivalio dieną Vilniaus gynybinės sienos dirbtuvė buvo galima susipažinti su liaudies instrumentų kilmę, net ir jų gamybos paslaptimis.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.75%	Asmeninės paskolas nuo7.50%
180-364 d. term. ind.2.75%	Sutarties paskolas nuo7.50%
1 metų term. indėlius3.00%	
2 metų term. indėlius3.50%	
3 metų term. indėlius4.00%	
4 metų term. indėlius4.25%	
5 metų term. indėlius4.75%	
1 metų GIC-mėn. palūk.2.75%	
1 metų GIC-met. palūk.3.25%	
2 metų GIC-met. palūk.3.75%	
3 metų GIC-met. palūk.4.25%	
4 metų GIC-met. palūk.4.75%	
5 metų GIC-met. palūk.5.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.50%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.3.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.3.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.25%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.5.25%	
Taupomąją sąskaitą2.50%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.50%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.25%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perla'das (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VEŠINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416-370-3539 Toronte (Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mieliai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4214 Dundas Street West, Suite 106, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF) Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

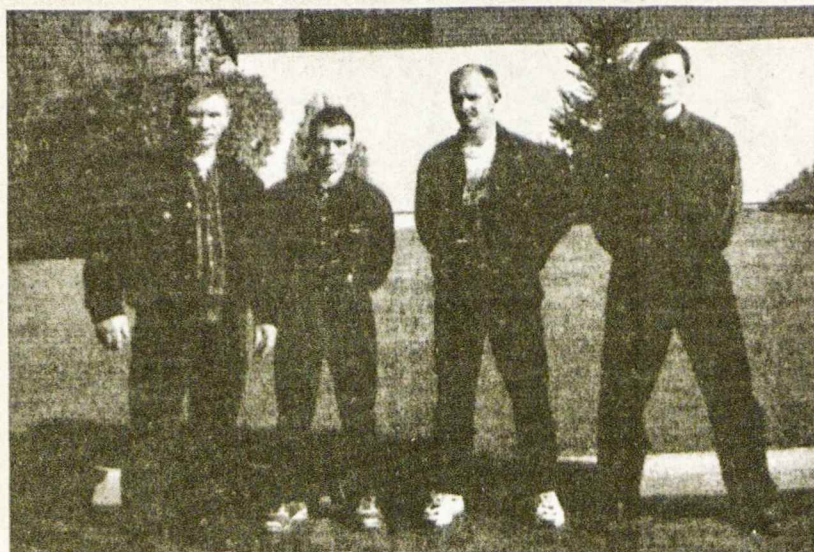
namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI
SAŽINGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokas į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Lietuvos sportininkai, klubo "Azuolas" nariai, dalyvavę 1996 m. spalio 12 d. Čikagoje įvykusiose tarptautinėse "Shidokan karate" varžybose: R. NAVICKAS-treneris, M. ŠPOKAS, A. JUŠKEVIČIUS ir R. GRIGONIS. Nors jie į baigmę nepateko, bet įvertinti buvo gerai. Jų atvykimą rėmė čikagiečiai; sportininkai ypač dėkingi Linai Gaizūtytei ir St. Paulauskui

Jaunimo išvyka...

(Atkelta iš 6-to psl.)
navo "Edelweiss, Edelweiss"... Klausmės nepailstančio pasakojimo kunigo I. Sadausko pasakojimų. Mes jautėmės saugiai šalia savo vadovo.

GRĮŽTANT NAMO

Visur mus saleziečiai labai gerai priėmė. Visose šiose parapijose mums teko didžiulė laimė ir garbė giedoti šv. Mišiose. Įvairiai – ir su vargonais ir be jų. Turėjome platų religinės muzikos repertuarą. Giedojome ir lietuviškai (daugiausia šv. Jono Bosko jaunimo choras), ir lotyniškai ("Minties" mokyklos choras).

Visą mūsų kelionę lydėjo nuolat nuoširdi malda. Atnašaudamas šv. Mišias, kun. Sadauskas visada rėdavo laiko ir mums. Atsitrašęs parapijiečius, į mus lietuviškai prabildavo, labai jautriai paliesdamas įvairias mūsų elgesio puses, mokė gerumo, atleidimo, tikro tikėjimo. Jautėm, kad ir parapijiečius veikia jo nuoširdi kalba.

Paskutinė naktis išmiegota didinguose Suvalkų parapijos namuose. Paskutinį kartą gie-

dojome šv. Mišiose, paskutinį kartą saleziečių paruošius pusryčius valgėme. Paskutinį kartą ir atsisveikinome. Greta – ir mūsų kunigo brolis su žmona. Parapijos klebono paprašyti mielai užgiedam. Visi giedam, lyg tai reikštų – iki pasimatymo.

Paskutinę kelionės dieną spėjome aplankyti Kamandulų vienuolyną Vygriuose, išsimaudyti šalia esančiame ežere, nusipirkti saldinių Seinuose ir paskirti namo.

Peržengdami sieną, išgirdome smarkų griaustinį. Atrodė, lyg svetinga Lenkija atsisveikindama palydi mus patrankų gausmu. O virš Lietuvos sužibo vaivorykštė – tėvynė priima mus, atverdamas gražiausius spalvotus vartus...

"Gana jau gana uliavocie, Čėsas jau čėsas namo aicie..."

Ačiū Dievui, sugrįžėme sveiki ir laimingi, labai pasiilę artimųjų. Dėkui Jums, mylimas kunige, už įspūdingą kelionę, už suteiktą mums dvasinę, moralinę ir finansinę pagalbą. (Pabaiga)

Abiejų kolektyvų vardu –
Irena Stanevičienė

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
bo unijų piktos jėgos proveržiu parklūpyti ne tik provincinio parlamento narius, bet ir premjero M. Harrio vyriausybę su jo sveiko proto revoliucija, valdžios lėšų taupymu skriaudžiančią neturtingus Ontario provincijos ir milijoninio Toronto didmiesčio gyventojus.

Protesto organizatoriai net ignoravo ir spaudoje paskelbtus viešosios nuomonės tyrėjų rezultatus. Jie betgi viešai pranešė, kad du trečdaliai Toronto gyventojų pasmerkė darbo unijų vadų užsimotą viso darbo ir torontiečių normalaus gyvenimo sustabdymą, kad tokius piktus darbo unijų siekius remia tik 28% torontiečių. Partinių požiūrių unijų planus Toronte atmetė 92% konservatorių, o planams pritarė 68% Ontario NDP socialistų ir 57% liberalų.

Darbo unijų koalicinio pro-

HOMELIFE

HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

testo dienomis joms pavyko sustabdyti Toronto viešojo susisiekimo TTC bendrovės tramvajus, autobusus ir požeminius traukinius. Tačiau dabar unijų laukia teismas ir didelis padarytų išlaidų padengimas. Nemaža dalis didžiųjų įstaigų savo tarnautojus ketvirtadienį apnakvino viešbučiuose. Sustoję ir paštininkų pradėtas laiškus pristatymas. Kai kuriose mokyklose tą dieną buvo daugiau mokytojų, negu mokinių. Nedirbo miesto šiukšlių išvežėjai. Jų unijos betgi laukia byla, reikalaujanti padengti sekančios darbo dienos papildomų darbininkų atneštas išlaidas.

Organizatoriai negalėjo pasidžiaugti ir protesto demonstracijomis parke prie Ontario parlamento rūmų. Unijos buvo pažadėjusios lig šiol Toronto istorijoje negirdėtų demonstrantų skaičių. Pasiskelbė, kad jų buvo sulaukta ketvirtadalis milijono. Tačiau policija bei kiti šių demonstracijų profesionalai sekėjai šį skaičių sumažino iki 52,800.

Nepavyko ir planas piktą darbo unijų jėgą sustabdyti ir Ontario provincijos konservatorių premjero M. Harrio sveiko proto politikos atnešto valdžios išlaidų taupymo. Jis, remiamas ne tik torontiečių, bet ir kitų Ontario gyventojų, nėra praradęs savo populiarumo. Atrodo sumenkėjo tik darbo unijų populiarumas. Mat jos, kalbėdamos apie pagalbą neturtingiesiems, nori tik dar didesnių algų jau ir taip dideles turintiems savo nariams. V. Kst.

Sportas

ŠALFASS-gos 22 suvažiavimas

Metinis visuotinis ŠALFASS-gos suvažiavimas šaukiamas Toronto Lietuvių Namuose 1996m. lapkričio 23 d., šeštadienį. Darbotvarkėje numatyta visa eilė svarbių klausimų, pranešimų, diskusijų. Bus tariami II-sios tautinės olimpiados 1998 m. Lietuvoje ir pasaulio lietuvių slidinėjimo pirmenybių 1997 m. vasarą Australijoje reikalais. Popietinėje sesijoje numatoma: sportinės spaudos reikalai, ŠALFASS-gos santykiai su Lietuvos sporto vadovybėmis ir kt. Bus išklausti centro valdybos pirmininko, gen. sekretoriaus, išdinko bei kitų pranešimai. Sporto šakų pranešimai pateidautini atlikti raštu. Dėl darbotvarkės papildymo ar kitų pateidavimų kreiptis į ŠALFASS-gos centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, tel. 416-767-6520, faksas 416-760-9843.

ŠALFASS centro valdybos inf.

Veiklos žinios

Dainius Zubrus, tik pradėjęs žaisti ledo ritulį profesionalų NHL pirmenybėse, per pirmąsias savo rungtynes 5-oje minutėje įkrito pirmąjį įvartį. D. Zubrus žaidžia Filadelfijos "Flyers" komandoje. Tai buvo vienintelis "Flyers" įvartis. Pralaimėjo Floridos "Panthers" komanda 3:1. Dainius jau yra įkirtęs 2 įvartius.

Kauno "Žalgiris" Europos klubų pirmenybėse laimėjo prieš Antibio Olympique 65:57 ir B grupėje pakilo į 1-mą vietą.

Plungės "Žemaitijos olimpas" Karako taurės varžybose pralaimėjo Zagrebo Zrinjevat 82:77. Lietuva – Vengrija 28:25. Pasaulio rankinio pirmenybių atrankos antrąsias rungtynes Lietuva prieš Vengriją pralaimėjo 27:20.

Lietuva-Brazilija. Lietuvos futbolo rinktinė pakviesta į Braziliją draugiškoms rungtynėms. Rungtynės bus žaidžiamos Terezinos mieste. Lietuvoje šios rungtynės laukiamos su dideliu susidomėjimu. A.S.

Skautų veikla

• "Šatrijos" tunto pritysių skaučių vadovės vyr. sk. A. Sergautienė ir A. Birgiolienė dalyvavo pradiniojo Givlio kursuose kanadiečių sk. stovykloje prie Auroros.

• Lapkričio 23 d. skautų draugovė, vad. ps. R. Kalendros, ruošiasi iškylai į "Romuvą".

• Lapkričio 10 d. "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntu vyresnieji skautai-tės ir vadovai-vės kviečiami į sriubos vakarienę Prisikėlimo parapijoje. Sutelktos lėšos – Lietuvos vargšams.

• "Romuvos" stovyklavietės 35 m. sukaktuvinės stovyklos ženkliui suprojektuoti konkursas pratęstas. Tuntininkai kviečia kuo daugiau skautų-čių dalyvauti šiame konkurse.

• V.S. Vladas Bacevičius švenčia 80-jį gimtadienį. Toronto skautija sveikina sukaktuvininką ir linki dar daug sveikų metų veikti skautiškoje veikloje. F.M.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 105 milijonus dolerių

MOKA:

2.75% už 30-89 dienų term. indėlius	3.00% už 90-179 dienų term. indėlius	3.00% už 180-364 dienų term. indėlius	3.25% už 1 m. term. indėlius	3.75% už 2 m. term. indėlius	4.25% už 3 m. term. indėlius	4.50% už 4 m. term. indėlius	5.00% už 5 m. term. indėlius	3.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	3.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	4.00% už 2 m. GIC invest. pažym.	4.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	5.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	5.50% už 5 m. GIC invest. pažym.	2.75% už RRSP ir RRIF ind.
-------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------

(variable rate)

3.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	4.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	4.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	5.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	5.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	2.75% už OHOSP (variable rate)	2.75% už taupymo sąsk. (gyv.draudra)	2.75% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000	3.75% už Amerikos dol. 1 m. GIC	2.75% už Amerikos dol. kasd. pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)
---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------	---	---------------------------------	--

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.50%	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekilniamu nuosimčiu	1 metų.....5.60%	2 metų.....6.10%	3 metų.....6.60%	4 metų.....7.00%	5 metų.....7.40%	(fixed rate)
-------------------------------------	--	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	--------------

su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų.....5.70%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pakeisti savaitės eigoje

MasterCard, Interac, PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antradienį ir trečiadienį nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 416 532-1149

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont. M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška ir įrūša knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
- pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

Queen Travel (atstovaujama ALGIO MEDELIO)

OFICIALI LIETUVOS AVIALINIJOS BILJETŲ PARDAVIMO AGENTŪRA KANADOJE!

Specialia sutartimi, kartu su AIR CANADA, BRITISH AIR, FINNAIR, LUFTHANSA ir KLM geriausiomis kainomis parduodam keliones į Europą ir Vilnių. – NAUJOS ŽIEMOS SEZONO KAINOS! –

Ypatingai geromis kainomis parduodam LAL bilietus trasose tarp Vilniaus ir Amsterdamo, Berlyno, Frankfurt, Kopenhagos, Londono (Heathrow), Maskvos, Paryžiaus (Charles DeGaulle), Romos, Stokholmo ir Varšuvos.

ATOSTOGOS ŠIA ŽIEMA:

- Vieni ar su grupe, su maistu ar be maisto, palisėt ar daug pamatyti? Porai dienų, savaitei, mėnesiui ar dvim? Paruošim pagal Jūsų pageidavimą –
- FLORIDA, ARIZONA, MEKSIKA, KUBA, KARIBŲ SALOS, GRAIKIJA, PORTUGALIA, HAVAJAI, RAMIOJO VANDENYNO SALOS AR PAKRANTĖS (O GAL TIK JUMS ŽINOMA PASLAPTINGA VIETELĖ?) – viskas JŪSŲ!

Asmeniškai kreipkitės kiekvieną trečiadienį, tarp 11 ir 18 val (11 AM – 6 PM). Kitomis dienomis – užsikitrinti mano asmenišką dėmesį Jūsų reikalams, – paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atsakbinsiu.

Queen Travel International Ltd. ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Foundation

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

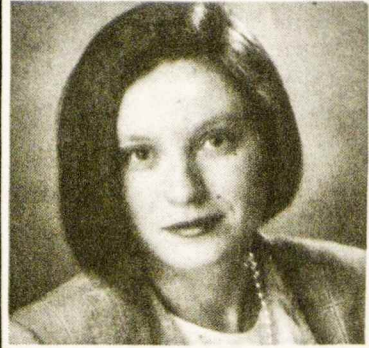
KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

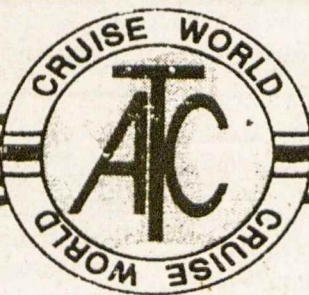
Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Dantų gydytoja**ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.**3101 Bloor Street West, Suite 308,
Toronto, Ontario M8X 2W2
(trys blokai į vakarus nuo Royal York)**Telefonas 416 237-1273****Dr. DAIVA NORKIENĖ****ŠEIMOS GYDYTOJA**Mielai priima naujus
pacientus**(416) 767-7725**2150 Bloor Street West (prie
Runnymede), Toronto, Ontario
M6S 4V7, Suite 205
(pirmame aukšte)**[Lietuvą su Nordland Express****Siuntiniai laivu • Oro paštu****Pinigų perdavimas • Prekybiniai
pervežimai****Nordland Express** 1650 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8**Darbo valandos:** Nuo pirmadienio iki penktadienio
9 v.r. iki 6 v.v.**Toronto 416 535-5000****Skyrius: North York** 164 Willowdale Ave., North York, Ont.
416 222-4021**Hamilton** Alfredas Zorkus
905 522-9966**London** Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
519 657-1751**Montreal** Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
514 637-9102**Už Toronto ribų 1-800-561-3113****Juozas (Joseph)
NORKUS**Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas.Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo
bei daugiau kaip 20 metų statybos ir re-
monto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pir-
kimo, pardavimo ar remonto klausimus.**RE/MAX** West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas**AUDRA TRAVEL CORPORATION & CRUISE WORLD****Mūsų biure Jūs galite užsakyti:**

- ♦ Geriausias keliones į Lietuvą.
- ♦ Skridimus į įvairius pasaulio kraštus.
- ♦ Atostogas šiltuose kraštuose.
- ♦ Keliones pramoginiiais laivais.
- ♦ Poilsines keliones į kurortus ir sanatorijas.
- ♦ Sveikatos ir kelionių draudimus.
- ♦ Škvietimus bei vizas.

Smulkesnių žinių teiraukitės telefonu:

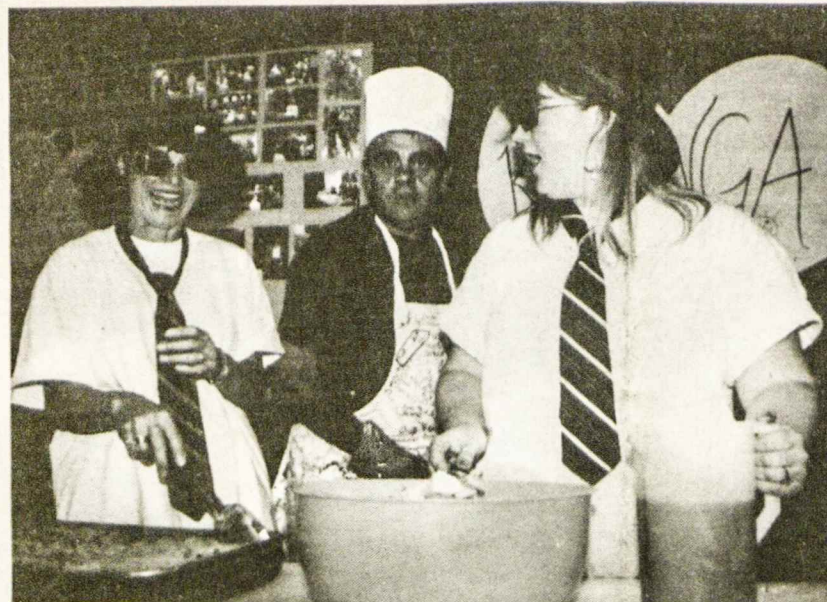
416 762-7447

Lietuviškai jus aptarnauja:

Ona ir Audronė

Fax 416 769-6753

E-Mail: audra@pathcom.com

256A Durie St. (Bloor West Village),
Toronto, Ont. M6S 3G3**“Kretingos” stovyklavietės Naujoje Vasagoje virėjos ir virėjai, maitinę stovyklautojus 1996 m. liepos mėnesį skaniu maistu ir palaikę gerą nuotaiką**

Nuotr. A. Kaknevičiaus

Sriubos vakaronė Lietuvai**Tuo būdu telkiamos lėšos alkaniems tautiečiams,
besinaudojantiems sriubos valgyklomis
Vilniuje, Kaune, Kretingoje**

Suvargusi močiutė su savo vaikaite dalinas dubenėlius sriubos! Tokį vaizdą matė mūsų žvilgsniai, kai Toronto Priskėlimo parapijos tarybos komitetas “Sriubos vakarienei” rengti susirinko posėdžio ir jame pirmą sykį išvydo tik ką iš Lietuvos parvežtą vaizdajuostę. Tokį ir daugelį panašių vaizdų “pagavo” kun. Julius Sasnauskas, OFM, neseniai grįžęs iš Lietuvos. Jis išpildė organizacinio komiteto prašymą parengti gyvo žodžio ir vaizdo filmą. Šis filmas parodo, kur ir kaip naudojamos lėšos, kurias renka Priskėlimo parapijos labdaros sekcija sriubos valgykloms Lietuvoje remti. Toronto visuomenė turės progą pamatyti šią vaizdajuostę lapkričio 10 d., 4 v.p.p., Priskėlimo parapijoje ruošiamoje “Sriubos vakaronėje”.

Dėl blogėjančios ekonominės padėties dešimties tūkstančių Lietuvos gyventojų per pastaruosius metus atsidūrė skurdė. Ypač sunkiai verčiasi pensininkai, invalidai, bedarbiai, daugiaavikės šeimos. Miestų gatvė-

se gausu elgetaujančių benamių vaikų. Katalikų Bendrija ir visuomeninės organizacijos stengiasi padėti žmonėms šiuo sunkiu laikotarpiu. Nuo 1992 m. pradėtos steigti “sriubos valgyklos”, kuriose skurstantys žmonės bent kartą per dieną gali gauti nemokamai lėkštę sriubos ir porą riekių duonos. Šiandien tokiose valgyklose maitinasi keltas tūkstančių Lietuvos gyventojų.

Po metų pertraukos ir vėl ruošiamą vakaronę, kurios tikslas telkti lėšas trims sriubos centrams Lietuvoje: “Betanijai” Vilniuje (globojama arkivyskupo Audriaus Bačkio), “Caritas” valgyklai Kaune ir pranciškonų valgyklai Kretingoje. Toronto Priskėlimo parapija pastoviai kas mėnesį siunčia finansinę paramą šiom trim valgykloms. Iš kitur valgyklos susilaukia vienkartinės arba proginės finansinės paramos, kuri, taip pat labai reikalinga. Didėja ir vietinių lietuvių aukos maistu ir darbu, bet didėja ir ateinančių valgyti skaičius. Per metus iš Toronto Pri-

sikėlimo parapijos išsiunčiama per \$30,000. Ši pagalba pradėta 1993 m., kai parapijos klebonas kun. Augustinas Šimanavičius, OFM, ieškojo būdo, kaip prasmingiausiai paminėti parapijos 40-mečio sukaktį. Kleboną įkvėpė Šv. Mato evangelija 25,40: “Ką padarėte vienam iš mažiausiųjų brolių, padarėte man”.

Seselė Aldona Dalgėdaitė, arkivyskupijos sekretorė Vilniuje savo laiške komiteto pirmininkei dr. Juditai Čuplinskienei rašo: “Labai padaugėjo žmonių, kurie jau neįstengia pavalgyti namuose. Mūsų seselė su studentų būriu lanko neturtingas šeimas ir randa tiesiog bausių vaizdų, kur vaikai po savaitę nevalge. Kai jiems ką nors paduodi, labai godžiai valgo. Labai gaila tų vaikų, – ieškokime būdų jiems padėti”.

Seselių pastangų dėka plinta ratas asmenų, kurie jungiasi į labdarinę darbą Vilniuje. Džiugu, kad pradėdama pratinti jaunimą, jau nuo jaunų dienų, atkreipti dėmesį į savo vargan patekusių brolių, sesė ir stengtis savarankiškai jiems padėti.

Jinai toliau laiške rašo: “Pamažu įtraukėme ir, ‘Versmės’ mokinius (su negalia). Lankome su jais vaikus, kurie prašo išmaldos gatvėje, vargingas šeimas.” Paklausta seselė, kiek šiandieną kainuoja išmaitinti vieną žmogų per metus, pasakė: “Betanijoje šiandien vieno žmogaus maitinimas per metus kainuoja apie 520 litų”.

Vakaronės programa rengia Dailės Viskontienės vadovaujama dainininkių grupė, bus rodoma vaizdajuostė iš Lietuvos. Pranešimą apie padėti Lietuvoje padarys dr. Čuplinskiene. Sriuba pagal receptą iš Lietuvos sriubos valgyklos virs B. Stanulienė. Bilietai prie stalų gaunami Priskėlimo parapijoje arba pas V. Tasecką.

Dalyvaukime sriubos vakaronėje, gavę simboliską lėkštę sriubos ir juodos duonos riekę, prisiminkime savo žmogiškąją ir krikščioniškąją atsakomybę.

Gabija Petrauskienė,
komiteto narė**SKAITYTOJAI PASISAKO****AKINIŲ SIUNTA**

Genė ir Vytautas Kairiai iš Kanados atsiuntė didžiulę akinių siuntą. Gautą labdarą išdaliname ne tik visoms Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjungos regioninėms organizacijoms, bet ir silpnaregių ugdymo įstaigoms bei Kauno akademinių klinikų Reabilitacinės regos laboratorijai, kurios darbuotojai konsultuoja ir gydo Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjungos narius, jų šeimos narius bei kitus silpnaregius. Medikai pradžioje, kad pirmiausia labdariniais akiniiais, linzėmis arba rėmeliais bus aprūpinama socialiai remtinai silpnaregiai – suaugusieji ir vaikai.

Visų mūsų organizacijos narių vardu tariame nuosirdų aciu p.p.-Kairiams ir visiems kitiems geriems žmonėms, prisidėjusiems prie akinių labdaros rinkimo ir persiuntimo.

O. Petrauskas,
LASS tarybos pirmininkas, Lietuva**DĖSTYTOJAI IŠ KANADOS**

Skuode 1996 m. liepos 6 – 18 d.d. įvyko Kanados – Baltijos šalių partnerystės projekto kursai. Vykdamas šį projektą, dalyvavo septyni anglų kalbos dėstytojai iš Kanados ir aštuoni Skuodo srities mokytojai – lektoriai iš aplinkinių rajonų. Projekto vadovė – Vida Juozaitė. Šie tretieji projekto metai buvo labai naudingi Lietuvos anglų kalbos mokytojams. Savo dalykines žinias kursuose pagilino 90 Skuodo srities (Mažeikių, Plungės, Kretingos, Telšių ir Skuodo) klausytojų.

Metinė “TEVIŠKĖS ŽIBURIAI” prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

DAIVA DALINDA,
BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų
pardavimo įstaiga Kanadoje!**Islington-Kingsway
Realty Inc.**Prezidentė, turinti 16 metų
patirtį, jums sąžiningai
patarnaus.Nemokamas namų įvertinimas.
2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ont. M8X 1B6Pradedam lietuviškai skaityti: Toronto Maironio mokyklos I skyriaus
mokytoja ALDONA ŠIMONĖLIENĖ su pradine Ntr. G. Paulionienės

rašė vedamąjį. Tas manęs nepatenkino ir parašiau į “Pasaulio lietuvių”. Mano laiškelis redaktoriaus buvo išspausdintas. Ir tai padėjo. Šis žmogus daugiau niekur nesiturtinėja “kalkinių straipsnių”. O aš nutraukiau vieno laikraščio prenumeratą. Taigi, kai kuriais atvejais, “kalkinių straipsnių” autoriai yra lietuviškos spaudos duobkasiai!

1995 m. rugsėjo 26 d. “Drauge” buvo išspausdintas laiškas “Kad spaudos vėžys nesikerotų”. Laiško autorius Petras Palsys iš Tobyhanna, PA, nurodo du atvejus, liečiančius “kalkinių straipsnių” autorius. Ten paminėjo ir dvi pavardes bei savo pasipiktinimą nesiskaitymu su jokia žurnalistine etika. Tokį elgesį jis pavadina spaudos vėžiu. Mes, skaitytojai, pastebėję tą patį straipsnį poroje laikraščių, turime tuoj pat rašyti to laikraščio redakcijai. Netylėkime ir nesileiskime apgaulinėjam!

Dėl “kalkinių” straipsnių ir nuotraukų nukentė išėjimo spauda. Šia proga noriu priminti ir visiems fotografams, kurie nuolatos siunčia tas pačias nuotraukas į visus laikraščius. Tas jau taip nusi-bodo!

Šių žodelių autorius nuomėnė: pasirinkime laikraštį ir rašykime tik jam. Tie, kurie mėtosi po visus laikraščius, yra mažiausiai skaitomi. Toj grupėj yra ir vyrų, ir moterų. Tikime, kad jie pagaliau pradės elgtis taip, kaip to reikalauja žurnalistine etika. Tada nebus nei pykčio, nei tokių nesupratimų, kitaip greitai prieisime liepto galą ir liksime visai be laikraščių.

Leonas Baltušis,
Minocqua, WI**Registruota masažo terapeutė****Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.**

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomasis masažas (“Craniosacral Therapy”)
Priima pacientus pagal susitarimą**Telefonas 416 536-5437**

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja**Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.**

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070**Dantų gydytojai****Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.****Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.****Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.**

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas**416 763-5677****Šeimos gydytojas****dr. Aleksandras Spudas**

Šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082**Advokatas****VIKTORAS E. RUDINSKAS,**

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594Lengvai pasiekiamas
autobusu nr. 79 (Scarlett
Road) nuo Runnymede
požeminio stoties.**Advokatas****ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.****2 Jane Street, Suite 500**

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393**Fax 416 763-0674****CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER****CMD Insurance Services**

Dėl visų rūšių draudos Jūs galite kreiptis į **Walter Dresher (Drešerį)**, taip pat naujos automobilų ir namų draudos reikalais; į **Rimą Drešerienę** kreiptis jau apdraustų automobilų ir namų reikalais ir į **Ričardą Drešerį** – dėl visų komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406**FAX 905 624-8238****Chamney McWilliams Inc.**

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į **Rick Drešerį** tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į **Valterį ar Rick Drešerius**

Tel. 416 233-3334**DRESHER Real Estate Ltd.****Patarnavimas - greitas ir tikslus!**

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE**Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,**

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTONT

Anapilio žinios

– Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, pradedant lapkričio 10, sekmadieniu, Mišios sekmadieniais bus laikomos 2 val. po pietų.

– Jaunų šeimų susirinkimas įvyks lapkričio 10, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje. Bus aptartas Kalėdų eglutės rengimas vaikuiams. Visi kviečiami dalyvauti.

– Mišios lapkričio 10, sekmadienį 9.30 v.r. už a.a. Mariją ir Boleslovą Liškauskus, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Janę Žymantiene.

Išganytojo parapijos žinios

– Nuo lapkričio 10 d. – bus pamaldos kas sekmadienį. Jas laikys kun. A. Žilinskas. Pamaldų pradžia 9.30 v.r. Moterų draugijos posėdis – lapkričio 10 d. tuoj po pamaldų Lietuvių Namuose. Visos moterys kviečiamos dalyvauti.

– A.a. J. Trečioko atminimui su juo atsiveikinant parapijai aukota \$840. Parapija ir Moterų draugija dėkoja visiems svečiams, parapijiečiams ir draugams, už tokią didelę paramą mūsų veiklos 50 metų sukakties proga.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienį, lapkričio 3 d. popietėje dalyvavo 148 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Roberta Verlaitė iš Italijos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė L. Pocienė.

– LN valdybos posėdis – lapkričio 21 d., ketvirtadienį, 7 v.v.

– LN tradicinis pobūvis – lapkričio 9 d., šeštadienį, Lietuvių Namuose. Koncertinę programą atliks Londono „Pašvaisitė“ su nauju lengvos muzikos repertuaru. Šokiams gros „V. ir V.“. Įėjimas \$10. Kviečiame visus. Dėl bilietų kreiptis į LN raštinę 416 532-3311 arba per sekmadienio popietes. Rengia LN visuomeninės veiklos komitetas.

– Lapkričio 10 d., sekmadienį, 1.30 v.p.p. LN seklyčioje bus rodomos filmo „Giminės“ 6-ta, 7-ta ir 8-ta serijos.

– „Lokio“ svetainės lankytojai kviečiami pasinaudoti siūlymų bei samanyų dėžute.

– Aukos Slaugos namams priimančios Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti jas tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6P 1A6.

Anapilio autoakstės vajui aukoj: \$100 – J. J. Zenkevičiai.

Kiauklių šventovės statybos vajui aukoj: \$50 – J. Dičpetris.

Keltuvo vajui aukoj: \$100 – J. J. Zenkevičiai.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukoj: \$200 – M. J. Karl; \$120 – O. Balsienė (a.a. Albinos ir Juozo Kriaučiūnų mirties metinių proga); \$100 – J. J. Zenkevičiai, E. Delkuvienė, P. Z. Augaičiai, V. Lapaitienė; \$50 – B. Vaičiūnienė; \$40 – L. S. Olekos.

Tradicinis metinis Šv. Jono lietuvių kapinių lankymas, sujungtas su Vėlinėmis, Anapilio sodyboje, Mississaugoje, Ont. įvyko lapkričio 3 d. Gražiam orui esant susilaukta daug lankytojų iš Toronto ir kitų vietovių. Vlodo Pūtvių kuopos šauliai tvarkė automobilių judėjimą. Žmonės puošė artimųjų kapus, degė žvakutes. Kunigai šventino naujai pastatytus paminklus. Lietuvos kankinių šventovėje Mišias koncelebravo klebonas kun. J. Staškus, pasakęs ir pamokslą, kun. V. Volertas, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Sasnauskas, OFM, kun. J. Liauba, OFM ir kun. K. Kaknevičius. Giedėjo parapijos choras, vad. muz. J. Govėdo. Iškilnėje dalyvavo Lietuvos partizanų ansamblis „Girių aidas“.

Lankytojai domėjosi foto-grafo iš Lietuvos Vytauto Susla- vičiaus meno paroda, kuri buvo surengta KLB muziejaus parodų salėje. Taipgi buvo galimybė Anapilio salėje įrengtoje valgykloje paplėti. Kor.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Mel- kitui, tel. 416 760-7181.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Šį sekmadienį, lapkričio 10 d., 4 v.p.p. parapijos salėje įvyks sriubos vakaronė. Bus parodyta vaizdajuostė iš Lietuvos, kuri supažindins su labdaros valgyklomis Vilniuje ir Kaune. Šiuo renginiu tikimasi surinkti lėšų alkaniesiems Lietuvoje remti.

– Parapijos tarybos susirinkime vienbalsiai pritarta parapijos ateities k-to siūlymų ieškoti lėšų, kad būtų galima nusipirkti žemės sklypą šventovės statybai. Taryba patvirtino sudarytą lėšų telkimo komitetą ir pavedė jam parengti vajuos planus.

– Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus 40 metų veiklos minėjimas įvyks lapkričio 16, šeštadienį, 5.30 val. vakaro. Po užkandžių bus atlikta muzikinė programa, pabaigoje – iškilminga vakarienė. Sekmadienį, lapkričio 17 d., per 10.15 val. Mišias bus meldžiamasi už gyvas ir mirusias skyriaus nares.

– Lapkričio 17, sekmadienį, po 10.15 val. Mišių parodų salėje įvyks liturginis seminaras, skirtas parapijos tarybos nariams ir sekčių darbuotojams, Mišių patarnautojams, skaitovams, giedotojams, muzikos vadovams ir kitiems, kurie prisideda prie sekmadienio liturgijos.

– Metinė Kalėdų mugė Prisikėlimo parapijoje vyks dvi dienas: lapkričio 23 d. (šeštadienį) nuo 10 iki 4 v.p.p. ir lapkričio 24 d. (sekmadienį) nuo 10 iki 1 v.p.p. Norintys išsinuomoti prekystali gali paskambinti Vidai Juzukonytei, tel. 416 236 0848, arba Danai Danaitytei, tel. 905 624-3296.

– Pirmosios Komunijos pamokos prasideda lapkričio 17 d. Sekmadieniais po 9.15 val. Mišių pamokos vyks anglų kalba, po 10.15 val. Mišių – lietuviškai. Vaikučiai registruojami parapijos raštinėje, tel. 416 533-0621. Ruoš Teresėlė ir Audra Karaitė.

– Spalio 31 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Bronius Jočaitis, 77 m. Liko sūnus ir trys dukterys. Spalio 29 d. mirė a.a. Vytautas Astrauskas, 72 m. Vėlonis paliko tris sūnus ir dukterį su šeimomis.

– Mišios sekmadienį, lapkričio 10 d.: 8.15 – už a.a. Pijų Jurksaitį; 9.15 – už parapiją ir visus parapijiečius; 10.15 – a.a. už Mariją Štuikienę, a.a. Romą Draudvilą, Vėlinių novena; 11.30 – už Lietuvos vargšus.

Antano Rinkūno švietimo fondui aukoj: \$100 – J. B. Danaičiai, E.G. Kuchalskiai; \$66.73 – Pat Krausienė (iš Floridos). Fondo valdyba už aukas dėkoja.

A.a. Juozo Bersėno atminimui jo žmona Elena ir vaikai aukoj \$500 Kanados lietuvių muziejaus - archyvo išlaikymui. Nuoširdžiai dėkojame. **Valdyba**

A.a. Valentino Grikičio 2 metų mirties prisiminimui „Tėviškės žiburiams“ aukoj \$20.

A.a. Jono ir Kęstučio Les- čių atminimui žmona ir motina Aleksandra Lesčiuvienė „Tėviškės žiburiams“ aukoj \$50.

A. a. Juozo Stalioraicio mirties atminimui pagerbti B. Stalioraitienė „Tėviškės žiburiams“ aukoj \$100.

A.a. Jono Sadausko 10 metų mirties prisiminimui Stasys Matulionis „Tėviškės žiburiams“ aukoj \$20.

A.a. Iakūno Leonardo Žilvyčio, tragiškai žuvusio, 5-erių metų mirties prisiminimui Stasys Matulionis „Tėviškės žiburiams“ aukoj \$20.

A. a. dr. Broniaus Povilai- čio bei kitų Povilaičių ir Lukoševičių-Lukošių mirusių ir komunistų nukankintų atminimui pagerbti Vėlinių proga Monika Povilaiciene „Tėviškės žiburiams“ aukoj \$100.

A.a. Stasys Beržinis, 79 m. ilgametis Kanados lietuvių bendruomenės veikėjas, Delhi-Tillsonburg'o apylinkės pirmininkas, Šv. Kazimiero Delhi, Ont. lietuvių parapijos darbuotojas, šaulių s-gos narys, lapkričio 2 d. tragiškai žuvo dirbdamas savo ūkio miške. Palaidotas iš Šv. Kazimiero Delhi, Ont. šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje lapkričio 5 d.

Atitaisymas. „TŽ“ 39 nr. įsivėlė klaida. A.a. Juozo Zurlio 15 metų mirties atminimui pagerbti Marija ir Jonas Gimžauskai „Tėviškės žiburiams“ aukoj ne \$5 (kaip buvo skelbta), bet \$500. „Tėviškės žiburiai“ labai atsiprašo už įvykusią klaidą.

GAMINU koldūnus pagal užsakymą. Skambinti Birutei tel 416 236-9071.

Londono, Ont. lietuvių choras „Pašvaisitė“, vad. muz. A. Petrašiūno, atlieka dalį koncerto programos XXXIV-tųjų Kanados lietuvių dienų renginyje 1996 m. spalio 13 d. Anapilio sodybos salėje Nuotr. D. Blynaitės

Toronto Maironio mokykloje lapkričio 9 d., 9.30 v.r. įvyks metinis tėvų susirinkimas. Kviečiame tėvelius dalyvauti. **Vedėja**

Lietuvos seimo rinkimų antrojo rato balsavimas įvyks lapkričio 10, sekmadienį. Toronte balsuoti galima bus Lietuvos generaliniame konsulate, Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St.W., tarp 12 val. ir 4 val. p.p. Atvykus balsuoti asmeniškai, reikia su savimi turėti Lietuvos respublikos pasą ir iš ambasados gautus rinkimų dokumentus. **Inf.**

Juozas Kojelis, pedagogas, visuomenininkas, žurnalistas, nacių politinis kalnys, „Tėviškės žiburii“ bendradarbis gruodžio 2 d. švenčia savo 80 m. amžiaus sukaktį Los Angeles, Kalifornijoje. Dievo palaimos ir sveikatos linkėdami, Sukaktuvininką sveikina „Tėviškės žiburii“ leidėjai ir darbuotojai.

Baltiečių verslo taryba, vadovaujama Reginos Stocūkus-Pearce, rengia antrąją konferenciją gruodžio 9, 10 ir 11 Toronte „Design Exchange“ patalpose prie King ir Bay gatvių. Konferencijos tikslas – suburti Kanados ir Baltijos kraštų verslininkus, iširti verslo galimybes ir pasikeisti žiniomis šioje srityje. Registracijos mokestis – \$125. Platesnę informaciją teikia Regina Pearce telefonu 416 534-9916 arba faksu 416 534-2739.

Kalėdiniai sveikinimai Jau planuojamas kalėdinis „TŽ“ numeris, kuris išeis gruodžio 17 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 10 d.** Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejoji sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką „TŽ“. Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kainą pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išsivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašę į bendrą sveikinimą ir paaukoj „Tėviškės žiburiams“.

\$100 – Sofija Rakštienė ir šeima, Stoney Creek, Ont.; **\$60** – Albina ir Alfonsas Filipavičiai, Hamilton, Ont.; Monika Jasionytė; **\$50** – Alvina ir Vladas Ramanauskai, Olga ir Mykolas Krivickai, Oakville, Ont.; **\$30** – Marytė ir Jonas Gimžauskai, Hamilton, Ont.; Birutė ir Bronius Tamošiūnai, Ona Jakima- vičienė; **\$25** – Aleksas ir Aldona Valadkos, Irena ir Povilas Girmiai, Hamilton, Ont.; Joana Valiukienė; **\$20** – J.J. Šarūnai, St. Petersburg Beach, Fl.; Aldona ir Jonas Rano- niai, Marija ir Juozas Vascia, Margarita ir Justinas Zubrickai, Rūta ir Jonas Nacevičiai, Teresė Enskaitienė, Marija ir Simas Gu- daičiai, Ona Dementavičienė ir sū- nus Vidas, Elena Mažulaitienė, Hamilton, Ont.; Juozas Aostas, Hamil- ton, Ont.; Liuda Stulginskienė, Jo- nas, Petronėlė Vegeliai, Petrė Vi- tienė, Burlington, Ont.; **\$10** – Lina Einikienė, Stasys Matulionis, Brant- ford, Ont.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio siste- mos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems

XXXIV KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ

parengimų koordinatoriams ir jų pagalbininkams, meniniams vienietams ir jų vadovams, meno parodų dalyviams ir jų rengėjams, sporto šventės organi- zatoriams, parapijoms, lietuviškiems laikraščiams už žinių teikimą, metraščių redaktoriams ir jo rėmėjams bei visiems talkininkams bet koku būdu prisidėjusiems prie šios šventės pasisekimo.

Ypatingas ačiū visiems už gausų dalyvavimą.

XXXIV KLD rengimo komitetas

Maloniai kviečiame dalyvauti

Toronto Lietuvių Namų 45-tajame

TRADICINIAME POKYLYJE

1996 m. lapkričio 9, šeštadienį, 7 v. v.

Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor Str. W.

Programoje: Londono „Pašvaisitė“.

Šokiams gros „Vaclovas ir Valdas“. Kokteiliai 6 val. vak. Veiks baras, užkandžiai ir loterija.

Bilietai gaunami LN raštinėje tel. 416 532-3311 ir sekmadienio popietėse. Įėjimas \$10. Rengia – Toronto Lietuvių Namų ir Visuomeninės veiklos komitetas

Tėvynės sąjungos Kanados skyriaus metinis narių-rėmėjų

susirinkimas

įvyks 1996 m. lapkričio 17, sekmadienį, Anapilio parapijos salėje, Mississaugoje.

♦ Registracija – 2.30 val. po pietų.

♦ Susirinkimo posėdis – 3 val. po pietų.

Susirinkimas yra viešas. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Tėvynės sąjungos Kanados skyrius

Tėvynės s-gos Toronto žid- nys spalio 30 d., 7 v.v. Prisikėli- mo parapijos parodų salėje su- rengė susitikimą su visuomene. Židinio pirmininkė dr. M. Ule- ckenė atidarė susirinkimą ir p- kvietė pranešimui Vyt. Biretą, kuris su žmona Birute du mė- nius prieš seimo rinkimus, abu kaip Tėvynės s-gos atstovai, va- žinėjo po Lietuvą kviesdami žmo- nes balsuoti už konservatorius. Pranešėjas papasakojo apie šį savo savanorišką įsipareigojimą, susitikimus su provincijų bal- suotojais ir atsakinėjo į gana gausius klausimus. Pabaigoje kal- bėjo Tėvynės s-gos Kanados skyriaus pirm. E. Čuplinskas, ragindamas antrame rinkimų rate balsuoti už Andrių Kubilių Naujamiesčio apygardoje. Susi- rinkimo dalyvių buvo pavaišinti kavute ir sausainiais. DI.

„Keistuolių teatras“ savo mu- zikiniais ir komiškais talentais pralinksmo apie 250 žiūrovų antradienį, spalio 22 Toronto Lietuvių Namuose. Vakaras prasidėjo gitaros ir pianino lydi- momis, pačių jaunų aktorių sukurtais dainomis. Lyrines, nostalgias gaidas po trumpos pertraukos išblaškė vyrų trupė „Erelis“, vaidyba ir dainomis perduodami lietuviškus sveiki- nimus iš viso pasaulio. Juose parodomas – ir parodija – savų bei užsienietiškus talentus. Savo didelių muzikinių ir satyrinių gabumų išreiškė „trys tenorai iš Italijos“, atlikę įvairaus žanro lietuviškų dainų ištraukų – italų kalba. Juoke skendusią publiką

malonioje nuotaikoje paliko kartu sudainuota nauja versija senos studentiškos dainos, kuri gražaus vakaro atminimui įrašy- ta ir sambūrio parduodamoje juostelėje. Taip pat buvo galima įsigyti jų programų vaizdajuos- čių.

Teatras Hamiltone pasiro- dė penktadienį, spalio 25, o To- ronto Maironio mokykloje vai- kams pritaikyta programa atliko spalio 26, šeštadienio rytą, sek- madienį pravedė žaidimus vai- kams po šeimos Mišių Prisikė- limo parapijoje. „Keistuoliai“ ir jų draugai dar vyko į Niujorką pasirodymui prieš išskrendant atgal į Vilnių lapkričio 3 d., kur toliau tęs prieš 8 metus pradėtą kūrybišką „vaikų nuo 3 iki 133“ linksminimo darbą.

„Girių aidas“, buvusių Lie- tuvos partizanų ir tremtinių an- samblis, koncertavo Toronto Lietuvių Namuose spalio 29 d. Jų pasiklausyti susirinko dau- giau kaip 300 žmonių. Garbingų ir retų svečių pasveikinimu pro- gramą pradėjo V. Kulnys, LN kult. k-jos pirmininkas, taręs po koncerto ir padėkos žodį. Po jo sveikino Lietuvos gen. garbės konsulas H. Lapas ir KLB kras- to valdybos vardu – N. Liačienė. Su ansamblio nariais supažindi- no meno vadovas Ant. Paulavi- čius, kurio sukurty dainų pro- gramos repertuare buvo nema- žai. Be vokalinės dalies, klausy- tojams buvo įdomu išgirsti par- tizanų kautynių pasakojimus, kuriuos jautriai perdavė Ant. Lukša, Daumanto brolis, ir Vyt.

MONTREALQUE

Kariuomenės šventė bus mini- ma lapkričio 24 d., sekmadienį, Aušros Vartų parapijoje. Lietuvos kariuomenės kapitonas istorikas dr. Gintautas Surgailis yra pažadėjęs skaityti paskaitą. Jis ir du leitenan- tai studijuoja prancūzų kalbą Kana- dos kariuomenės bazėje St. Jean- sur-Richelieu. Minėjimą rengia Montrealio šauliai.

Šv. Kazimiero parapija spalio 27 d. surengė sėkmingus metinius pietus savo svetainėje.

Montrealio seselių namų vy- resnioji seselė Judita grįžo iš Lie- tuvos ir savo įspūdžiais pasidalino spalio 27 d. per Katalikių moterų draugijos susirinkimą.

Montrealio skautai labai gra- ziai veikia, tik jie per daug nesiskel- bia. Skautų vyčių sueiga – lapkričio 1 d. pas Vytautą Ptašinską. Skautų su- eiga bus lapkričio 20 d., o gruodžio 11 d. – skautų Kūčios Aušros Vartų parapijos salėje. „Geležinio Vilkų Neringos“ tuntas planuoja žiemos stovyklą sausio 10 – 12 d.d. Cap St. Jacques parke. Kviečiami dalyvauti ir skautų tėvai. Kad būtų galima geriau susitvarkyti, reikia registruo- tis iš anksto pas tuntininką Gintarą Nagį tel. 683-6147.

„Rūtos“ klube lapkričio 20 d., trečiadienį, 1 v.p.p. bus rodoma vaizdajuostė iš Montrealio lietuvių ir Lietuvos gyvenimo. Kviečiami vi- si. B.S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

DRAUDOS KAINAS

GERIEMS OBJEKTAMS
NAMAMS IR AUTOMOBILIAMS
NUSTATOME PATYS

Atstovaujamos bendrovės suteikė mums tą teisę

vadovaujantis mūsų ilgametinė darbo patirtimi

Kviečiame visus pasinaudoti šia galimybe

Mokestis gali būti padalintas į 3-6-10 mėnesinių

mokėjimų

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL. 722-3545

Greitas ir tikslus patarnavimas

Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti

PARDUODAMI NAMAI

(Palikimas)

Lietuvių gyvenamuose rajonuose

7310 Churchill Ave., Crawford Park, Verdun. Atskiras vasarnamis (cottage), 3 miegamieji, atskiras garažas. Didelis sklypas. Vasarnamis statybininko sau statytas. Kaina \$139,000

1194-96 Crawford Bridge Ave., Crawford Park, Verdun. Duplex 4-5 kambariai. Pusiau atskiras. Gražus rajonas. Kaina \$115,000

254-256 2nd Ave., Lasalle. Duplex, 5-5 kambariai. 2 58-260 2nd Ave., Lasalle. Duplex, 4-4 kambariai. Abu namai pusiau atskiri, garažas rūsyje. Gera naujesnė statyba. Kiekvieno kaina \$125,000

Įmokėjimas pagal galimybes. Galima paskola geromis sąlygomis.

P. Adamonis tel. 722 -3545

(Testamentinis įgaliotinis)

Balsys. Operos solistas V. Kup- rys padainavo keletą solo dainų, akompanuojant Ilonai Beresne- vičienėi; pabaigoje, solistui va- dovaujant, visa salė traukė „gel- tona spalva – tai saulė“ ir „žem- mę Lietuvos ažuolai žaliuos“. Pertraukos metu dalyviai buvo vaišinami kava, galėjo įsigyti garsiausių, a.a. Paulavičiaus knygų bei paaukoti Čikagoje veikiančiam Lietuvos partizanų globos fondui, suorganizu- vusiam šios grupės koncertines iš- vykas Šiaurės Amerikoje.

Partizanų ansamblis, be koncerto Lietuvių Namuose, gražiai ir įdomiai dar pasirodęs praeitą savaitę Wasagoje, Ham- liltone, Prisikėlimo parapijoje, lapkričio 2 d. buvo pagerbtas priėmimo Lietuvos gen. garbės konsulo H. Lapo ir Gražinos Lapienės namuose. Gausių sve- čių tarpe laisvės kovotojams bu- vo sudaryta jauki aplinka susi- pažinti su Toronto lietuviškojo gyvenimo veikėjais, apbendrau- ti, net ir padainuoti.

„Girių aidas“, atlikęs pas- kutinį Kanadoje pasirodymą lapkričio 3 d. Anapilio sodybo- je, kitą dieną išvyko į Čikagą, iš kur tęs savo koncertų išvykas Floridoje ir Kalifornijoje. Į Lietuvą grįš šio mėnesio pabai- goje. S.

DĖL PAŠTO VĖLAVIMŲ galima skųstis skambinant 416 979-8822 arba 1-800-267-1177. Palikti adresą su pašto kodu. Kuo daugiau bus užregistruota adresų, kuriems vėluojasi laik- raščio pristatymas, tuo bus at- kreiptas didesnis dėmesys.

CANDLELIGHT CATERING Gaminamos maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikš- tymoms ir pusryčiams. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joana Bubulienė.

CLEAN FOREVER. Valome kil- mus, minkštus baldus ir automobi- lių vidų nauju būdu - sausomis pu- tomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 va- landas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekį, oro ir van- dens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio dar- bus, nusausiname rūsius, den- gliame stogas ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).